PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada. Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Savaitraštis

Nr. 737 PENKTADIENIS, LAPKRIČIO (NOVEMBER) 23, 1945, TORONTO, ONTARIO METAI XIV

FORDAS PRIVERSTAS NUSILEISTI IR TARTIS SU UNIJOS ATSTOVAIS

WINDSOR. — Fordo kompanija galų gale priversta nusileisti ir pradėti derybas su unija.

Pirmadienį ir antradienį derybos tęsėsi po kelias valandas. Nuo kompanijos dalyvavo trys atstovai, o nuo unijos keturi. Derybos ėjo už uždarų durų.

Kol kas negalima pasakyti, kokias pasekmes šios derybos atneš, bet yra vilties, kad gal bus susitarta.

Kompanijos atstovas, D. B. Greig, po pirmo pasitarimo pareiškė, kad diskusijos buvo atviros.

Kompanija nori, kad derybos neužsitęstų ilgiau 10 dienų; kad tie punktai, kuriais nebus susitarta, būtų pavesta teismui išspręsti ir kad tas sprendimas būtų abiem pusėm privalomas.

Unijos atstovai sutinka tartis, kol visais punktais bus susitarta. Jie sako, kad nėra reikalo eiti pas teisėją.

Nuo unijos dalyvavo Roy England, 200 skyriaus prezidentas, George Burt, UAW apylinkės direktorius, Pat Conroy, Kanados Darbininkų Kongreso atstovas, ir Addes, tarptautinis UAW finansų sekretorius.

Streikierių ūpas pakilęs, nes šios derybos yra didelis laimėjimas jų ilgoje kovoje. Reikia manyti, kad kompanija bus pamačiusi, jog nebus galima streiko sulaužyti.

DETROIT. — Gali kilti 350,000 General Motors kompanijos darbininkų streikas Jungtinėse Valstijose.

Unija įteikė reikalavimą, kad kompanija duotų atsakymą į unijos reikalavimus nieko nelaukdama.

Jeigu kompanijos atsakymas bus nepalankus, tur būt darbininkai eis į streiką nieko nelaukdami.

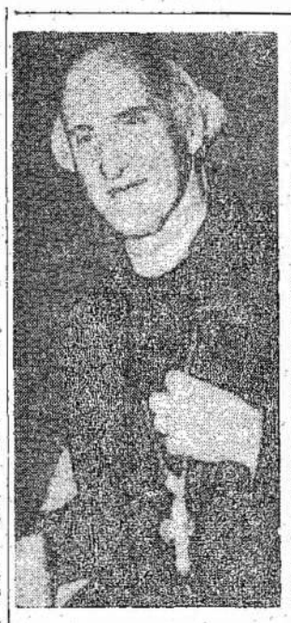

Kanterburio dekanas Hewlett Johnson ir Leningrado metropolitas Aleksejus, rusų stačiatikių bažnyčios patrijarkas. Jie pribuvo į Kanadą ir trečiadienį dalyvaus masiniame mitinge Maple Leeaf Gardens, Toronte. Very Rev. Hewlett Johnson yra autorius visos eilės knygų apie SSRS. Pastaruoju laiku jis vėl buvo Sovietų Sąjungoj ir savo kalboj praneš savo patryrimus.

SSRS Neremia Persijos Sukilėlių

MASKVA. — Valdžios laikraštis Izvestijos editoriale užginčija, kad SSRS teikia trokus ir ginklus Persijos (Irano) sukilėliams.

Britų pranešimai iš mažų susikirtimų persiškame Azerbeidžane padarą baisius įvykius. To viso tikslas esąs nukreipti pasaulio akis nuo Palestinos, Indonezijos ir kitų įvykių, už kuriuos atsakomingi britai.

Neramumai Persijoj pasireiškią už tai, kad reakciniai žandarai persekioją demokratinio nusistatymo žmones. Bet jie esą ne tokie "baisūs," kaip britų radio piešia.

PRASIDĖJO NACIŲ VIRŠININKŲ TEISMAS

NURENBERG. — Jungtinių Tautų tribunolas pradėjo teisti nacius karo kriminalistus.

Jų tarpe pirmoj vietoj stovi maršalas Geringas.

Viso pastatyta prieš tribunolą 22 nacių viršininkai. Kaltinimas susideda iš 25,000 žodžių.

Aukštos Algos Išlaikys Pelnus, Sako H. Wallace

VAŠINGTONAS. — Komercijos sekretorius Henry A. Wallace sako, kad kapitalizmas gali gauti užtektinai didelius pelnus, nežiūrint to, kad darbininkų algos bus pakeltos, o prekių kainos užšaldytos ant vietos.

Didesnės algos, sako jis, reikš didesnį pareikalavimą. Tad nors pelno norma bus mažesnė, imant uždarbį ant prekės, tačiau bendrai susidarys užtektinai didelis pelnas visiems kapitalistams.

"Dabartiniu laiku darbininkų algos puola," sako jis. "Jeigu nebus žymiai pakeltos, jos puls iki to, kad bus reikalinga mušti kainas. Net pakėlus 10 nuošimčių — ar net 15 nuošimčių," tęsia jis, "darbininkų algos šiais metais bus žemesnės nuo $20,000,000,000 iki $25,000,000,000."

Minimum algas pakėlus nuo 40 centų iki 75 centų, sako Wallace šalininkai, dar nenumuš pelno ant tiek, ant kiek jis pakilo nuo 1925 metų. Amerikos kapitalistų pelnai nuo 1925 metų pakilo ant $40,000,000,000.

Darbininkų algos industrijoj pakilo nuo 1939 metų nuo $200,000,000 iki $600,000,000 į savaitę, sako Wallace. Bet tas pakylimas buvo iš karo priežasties. Dabar tos priežastys prasišalina ir darbininkų algos puola atgal. Premijos už viršlaikį, kurios dabar panaikinamos, nupuldys darbininkų įeigas ant $150,000,000 į savaitę.

Jis sako, kad darbininkų įeigos karo metu dėl pakėlimo algų pakilo tiktai vienu penktadaliu. Dabar daugelio darbininkų algos, pereinant į kitą industriją arba prie taikos gamybos, vėl nupuola.

Jeigu darbininkų algos nupuls, tai nupuls pareikalavimai. O tas reikš sumažėjusią gamybą. Tokia situacija neveda prie gero.

SAKO MANERHEIMAS NEGRĮS SUOMIJON

STOKHOLMAS. — Čia gaunami pranešimai iš Suomijos teigia, kad prezidentas Manerheimas, kuris išvyko Portugalijon sveikatos taisyti, nebegrįš Suomijon. Neužilgo būsią prezidento rinkimai.

Manoma, kad jis išvyko ne sveikatos taisyti, bet išnešė kailį. Jo ministeriai, įskaitant Tanerį, traukiami teisman kaip karo kriminalistai.

VENGRIJA BŪSIANTI LIAUDIES RESPUBLIKA

BUDAPEŠTAS. — Valstybės ministeris Arpad Sakasits pareiškė, kad pirmu Vengrijos seimo aktu bus paskelbimas Vengrijos liaudies respublika.

Jis tą pasakė laike minėjimo 27 sukaktuvių nuo Vengrijos pasiskelbimo respublika 1919 metais, kurią paskui nuvertė admirolas Horti.

Pragiečiai Išleido Namo Raudonarmiečius

PRAGA. — Nežiūrint blogo oro, pragiečiai surengė labai skaitlingas išleistuves atsisveikinimui su raudonarmiečiais, kurie apleido jų sostinę ir vyksta namo.

Fabrikai, krautuvės ir mokyklos buvo uždarytos, kad duoti progą pragiečiams atsisveikinti su išlaisvintojais.

Čekoslovakijos ir Sovietų atstovai pareiškė, kad slavai visuomeet stovės kartu, kad kitu kartu nebeištiktų jų tokia baisi tragedija.

Lietuvos Valdžia Rūpinasi Vaikais

VILNIUS. — Lietuvoj atsteigta 40 vaikų prieglaudų, kurios priglaudę 2,860 vaikų. Prie to, atidaryta 5 naujos prieglaudos: viena Pabradėj, kita Lazdijuose ir trys Vilniuje.

Viena prieglauda Vilniuje įrengta dėl kurčių ir nebilių vaikų. Vilniaus pakraštyje atidaryta vaikų sanatorija dėl 450 vaikų. Šioj sanatorijoj įsteigta pradinė ir vidurinė mokyklos dėl vaikų. Mokytojai dėl šių mokyklų yra gerai kvalifikuoti. Taipgi maistas šiems vaikams duodamas daug geresnis.

Per praėjusius 6 mėnesius, Lietuvos valdžia išdalino vaikų namams 30,000 metrų įvairaus audeklo, 6,000 porų pančiakų, 2,000 porų čeverykų, 1,000 porų kaliošų, 60,0000 rublių vertės megstų apatinių, 2 tonus plunksnų dėl pagalvių, apie 3 tonus medvilnės dėl sijonėlių.

Didelę pagalbą Lietuvos vaikučiams duoda kitos sovietinės respublikos — Leningradas atsiuntė daugelį matrasų ir pagalvių.

Sovietų Lietuvos valdžia paskyrė 18,000,000 rublių išlaikymui vaikų namų.

Lietuvos Kompozitoriai Kūria Naujus Veikalus

VILNIUS. — Juozas Gruodis, seniausias Lietuvos kompozitorius, parašė visą eilę kūrinėlių, kurie labai populiarūs, o ypatingai jo "Kalvis", kuris yra dabar plačiai dainuojamas. Jis dabar kūria simfoniją ir simfoniškas variacijas dėl orkestro.

Tallat Kelpša, Kauno Teatro, Operos ir Baleto konduktorius, pagerbtas Lietuvos meno darbuotojas, baigia Kvartetą dėl pučiamųjų instrumentų.

Jaunas kompozitorius Račiūnas parašė dainą apie Lietuvos išlaisvinimą.

Kauno konservatorijos profesorius Dvarijonas užbaigė overtūrą dėl simfonijos orkestro ir pradėjo darbą ant liaudiško baleto.

Atžymėjimui Spalio revoliucijos 28 sukaktuvių, kompozitorius Klinickis užbaigė Kvartetą dėl stygų instrumentų ir du šmotus dėl smuiko.

Pagerbtas Lietuvos respublikos meno darbuotojas Kostas Galkauskas, didžiojo rusų kompozitoriaus Rimskio Korsakovo mokinys, sukūrė muzikalį veikalėlį dėl stygų kvarteto.

Kompozitorius Karosas kūria veikalą remiantis liaudies šokiais.

Kompozitoriai Bendorius ir Martinonis renka lietuvių liaudies dainas.

Stasys Vaičiūnas, Kauno konservatorijos mokytojas, kūria končeto dėl piano ir simfonijos orkestro.

Švedas, Lietuvos Liaudies Ensembliaus meno direktorius, baigia paskutinį dalį "Artoją", kuriam tekstą parašė Tilvytis.

KOMUNISTAI LAIMI LENKTYNES DĖL OKUPACIJOS MANDŽURIJOS

Z. Janauskas, Kanados Lietuvių Nacionalio Komiteto pirmininkas, ir J. Lesevičius, Montrealo Demokratinių Lietuvių Komiteto sekretorius, kurie atstovaus Kanados lietuvius Amerikos Demokratinių Lietuvių Kongrese Pittsburghe, kuris įvyksta šios savaitės pabaigoj.

ČUNKINGAS. — Gerai informuoti šaltiniai teigia, kad komunistai laimi lenktynes su Čiangkaišeku dėl okupacijos Mandžurijos.

Raudonarmiečiams traukiantis iš Mandžurijos žadėtu laiku, 500,000 Kinijos komunistų armijos užima visus svarbesnius Mandžurijos miestus, kai tuo tarpu Čiangkaišeko kariuomenė, kad ir amerikiečių padedama, vos pradėjus keltis į Mandžuriją.

Komunistų armija jau okupavusi Mandžurijos sostinę Čangčuną ir visus kitus svarbiuosius miestus Mandžurijoj, beveik be jokio pasipriešinimo iš nacionalistų pusės.

Čiangkaišeko šaltiniai pripažįsta, kad Mandžurijos sostinė komunistų rankose, bet nieko nesako apie Mukdeną ir kitas vietas.

Manoma, kad komunistų pasisekimai Mandžurijoj prives prie galo "taikos" derybas tarp Čiangkaišeko ir komunistų ir pilietinis karas prasidės visoj Kinijoj.

Čiangkaišekas siunčia prieš komunistų vadovaujamas armijas tris savo armijas.

Kinijos civilis karas gali nemažai paliesti ir Sovietų-Amerikos santykius. Amerikiečiai, kaip žinios rodo, stengiasi padėti nacionalistams. Toks kišimasis į Kinijos vidujinius reikalus būtų ne tik laužymas Atlanto Čarterio, bet ir nedraugiškas žygis prieš Sovietų Sąjungą. Sovietų Sąjunga nori, kad Kinijoj būtų susitarta ir įsteigta demokratinė valdžia.

Čiangkaišeko režimas yra vienos partijos režimas. Valdžia niekad žmonių nerenkama. Piliečiai tiesiog beteisiai.

Kai kurie tėmytojai yra tos nuomonės, kad Čiangkaišekas negalės laimėti kovos prieš komunistus be stambios amerikiečių talkos. Reiškia, amerikiečiai, jeigu Amerikos valdžia nepakeis nusistatymo, turės lieti Kinijos liaudies kraują ir patys guldyti galvas už Čiangkaišeko režimą.

De Gaulle Nenori Pripažint Komunistų Lygiais Kitiems

Kostas Kilikevičius, buvęs LLD Kanados Veikiančio Komiteto sekretorius, kuris šiomis dienomis sugrįžo iš užjūrio. Montrealiečiai rengia jam sutiktuves.

PARYŽIUS. — Generolas De Gaulle nenorėtų pripažinti komunistų lygiais partneriais Francijos valdyme, nors Komunistų Partija gavo daugiau vietų negu bile kuri kita partija.

Jis padavė rezignaciją iš prezidentystės, kada komunistai pareikalavo duoti jiems vieną iš trijų svarbiųjų ministerijų, jeigu jis nori, kad jie dalyvautų valdžioje. Jis norėjo duoti jiems mažos vertės postus.

Dėl to supykęs, De Gaulle išsiburnojo prieš komunistus, apšaukdamas juos, kaip paprastai, Maskvos agentais. Toks jo burnojimas ne tik komunistus supykdė, bet ir jo autoritetą pažemino, ypač tarp darbininkų. Manoma, kad jo žvaigždė gerokai sumažės ir Maskvoje, kur jis turėjo nemažai simpatijos.

Komunistų partija, būdama didžiausia partija Francijoj, aišku, buvo visai savo vietoj reikalaudama vienos iš trijų svarbiųjų ministerijų, kurias sudaro karo, vidaus ir užsienio ministerijos. Protingas žmogus nebūtų nei bandęs atsisakyti suteikti jiems vieną kurią iš tų ministerijų.

Komunistai siūlė rinkti prezidentu socialistą, bet socialistai atsisakė pasiūlymą priimti. Tuomet beliko tiktai Torezas, komunistų vadas. Bet seimas davė De Gaullui dar vieną progą sudaryti valdžią.

Tačiaus kartu buvo priimtas pasiūlymas, kad visos trys didžiosios partijos sudarytų koalicinę valdžią, kas reiškia, jog De Gaulle turės duoti lygią vietą komunistams, jeigu jis norės sudaryti valdžią ir likti laikinuoju prezidentu.

Munchenas Buvo Didžiausia Britų Ir Francūzų Klaida

LONDONAS. — Munchenas, kuris savo laiku buvo plačiai kartojamas, kaip dabar pasitvirtina, buvo didžiausia britų ir francūzų klaida.

Britų agentai, klausinėdami vokiečių maršalus Keitelį, Brauchčą, patyrė apie tai iš pačių vokiečių lūpų.

Jie paklausė Keitelį, kas būtų atsitikę, jeigu britai ir francūzai būtų nenusileidę Hitleriui Munchene, o vieton to maršavę ant Vokietijos? Keitelis į tai atsakė:

"Jie būtų perėję per mus kiaurai. Mes turėjome tiktai 41 pilnai mobilizuotą diviziją, iš kurių 36 buvo pastatytos prie Čekoslovakijos, o tiktai penkios liko saugojimui vakarinių sienų."

Reiškia, vokiečiai tuo metu buvo dar visai silpni. Tuomet buvo lengva juos sudrausti.

TORONTO. — Kanados Raudonasis Kryžius orlaiviais išvežė Lenkijon 1,000,000,000 vienučių penisilino dėl gydymo lenkų. 2,000,000,000 vienučių jau pasiųsta.

Vienas orlaivis su penisilinu sudužo Vokietijoj. Žuvo keturi orlaivininkai.

Tito Sako Rinkimai Užmušė Monarchiją

BELGRADAS. — Maršalas Tito spaudos konferencijoj pareiškė, kad įvykusieji rinkimai užmušė monarchiją ant visados. Jis siūlo, kad karalius nieko nelaukdamas abdikuotų.

Virš 90 nuošimčių Jugoslavijos balsuotojų dalyvavo balsavimuose, o iš tų, kurie dalyvavo, virš 80 nuošimčių atidavė balsus už tautinio fronto kandidatus, Tito valdžios palaikytojus.

MANO TRYS DIDIEJI TURĖS PASITARIMĄ

MASKVA. — Diplomatiniai šaltiniai praneša, kad eina pasitarimai dėl naujo trijų didžiųjų šalių galvų pasitarimo.

Kada pasitarimas įvyks, niekas negali pasakyti, bet spėjama, kad prirengiamieji darbai jau eina.

Liaudies Balsas

VIENINTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS,
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS.
IŠEINA SYKĮ Į SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50
Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C., Box 1013, Toronto, Ontario, Canada.
ASMENIŠKAI KREIPKITĖS: 160 CLAREMONT ST., TORONTO.

Printed by Eveready Printers, Ltd., 78 Wellington St., Toronto.

NEIŠMINTINGA POLITIKA

Visi reiškiniai rodo, kad Amerikos kapitalas labai priešingas vykstančioms reformoms Europoje ir Kinijoje. Jie nepatenkinti, kad Europoje dalinami dvarai. Jie norėtų sugrąžinti prie vairo tuos elementus, kurie buvo prie galios pirm karo ir nežmoniškai išnaudojo savo žmones.

Kinijoj taip pat amerikiečiai pasirengę visais galimais būdais padėti Čiangkaišekui, kad būtų sutriuškintas reformistinis judėjimas, kurio priešakyje stovi komunistai.

Tokia politika yra neišmintinga. Amerika, kaip turtingiausia šalis, neturėtų taip daryti. Pakėlimas žmonių būvio Europoj, Kinijoj ir kitur yra geriausias būdas pakėlimui amerikiečių eksporto. Juo geriau tų kraštų žmonės gyvens, tuo daugiau gaminių jiems reikės.

Kas liečia saugumą Amerikai, Čiangkaišekas gali būti pavojingesnis už bile ką kitą. Jis, sutvirtinęs savo diktatūrą, galėtų panorėti kai ko daugiau. O Rytuose yra daug tokių vietų, prie kurių jis galėtų kabintis. Kinija galėtų pasidaryti taip pavojinga, kaip ir Vokietija, jeigu ji taptų auka tokių nepasotinamų žmonių, kaip kad buvo patekusi Vokietija.

Europoj taip pat. Jeigu Europos šalys vėl taptų fašizmo lizdais, prasidėtų visokios kombinacijos. Visi juodieji elementai pradėtų naujus skymus.

Liaudiška Europa, liaudiška Kinija ir kitos šalys yra geriausias saugumas ne tik Amerikai, bet ir visam pasauliui. Tuo pačiu sykiu tokia Europa arba tokia Kinija būtų geriausi pirkliai amerikiečių gaminių.

Dabar gi Amerika veikia prieš tų kraštų liadies interesus ir tuo pačiu sykiu prieš savo krašto žmonių interesus. Bauginimai su atominėmis bombomis, pagalba reakcionieriams ir kiti žygiai veda prie blogo. Tokia politika gali padėti pamatus dėl kito karo, kurio metu amerikiečių mokslo vyrų produktais veikiausiai būtų paversti pelenais pačių amerikiečių miestai.

NEBE UŽTENKA PO VIENĄ

Kiek laiko atgal vienas Kanados kabineto narys pareiškė, kad kiekvienas darbininkas turės po du darbus. Dabar yra pripažįstamas faktas, kad Kanadoj yra jau daugiau darbo norinčių, negu darbų. Bedarbių skaičius prašoko darbininkų reikalavimą.

Kodėl taip yra? Ar jau visko prigaminta, kad nebėra darbo? Nieko panašaus. Žmonių pareikalavimai nepatenkinti. Reto daikto yra užtektinai. Tačiau darbo nėra. O jo nėra už tai, kad yra žmonių, kurie nesistengia padaryti darbų. Štai kodėl bedarbių daugiau, negu darbų.

Yra žymių, kurios aiškiai rodo, kad fabrikantai nesistengia skubintis su produkcija. Jie nori tyčia sukurti nedarbą, kad paspausti darbininkus. Su tuo jie nori aplaužyti, kaip jie sako, unijoms ragus ir numušti algas. Jie taipgi nori pradurti ir kainų lubas. Kitaip sakant, jie laukia tokių sąlygų, kuriose būtų galima daugiau pasipelnyti.

Taip tai jie įvertina kanadiečių interesus. Jie skaitosi geriausiais patrijotais. Jie myli Kanadą. Bet jiems Kanada reiškia doleris. Žmonės, jeigu jie nerimsta, reikalauja geresnių sąlygų, didesnio atlyginimo, jiems yra Maskvos agentai.

Henry Fordas yra gražiausias pavyzdis, kaip kapitalistai įvertina kanadiečius. Streikierių tarpe sakoma buvo 2,000 šio karo veteranų. Jis darė viską, ką tik galėjo, kad tie kovotojai neturėtų unijinio saugumo. Jis ne tik algų kelti nenorėjo, bet ir prieš uniją kovojo.

O šios šalies valdžia taip pat tik vieną pusę mato. Kada Fordas sušuko, kad jo turtui pavojus, tuojaus keli šimtai policijos buvo pasiųsta. Kad darbininkų interesai pavojuje, niekas nenori nei girdėti.

Dėl tokių tai priežasčių šiandien Kanadoj nėra užtektinai darbo ir darbininkų teisių užtikrinimo.

PROFESORIUS LASKI

Profesorius Harold J. Laski, Britų Darbo Partijos pirmininkas, per paskutinius kelius metus plačiai pagarsėjo. Jis nukalba gana gražiai. Jis kartais atrodo pažangiu darbiečiu. Bet, iš kitos pusės, jis atrodo beteisiu Darbo Partijos pirmininku. Jis neturi teisės kalbėti Darbo Partijos vardu.

Atsimenam, kaip jis gražiai kalbėjo po parlamento rinkimų. Jis sakė, kad prasidės nauja gadynė. Jis sakė, kad Britanijos atsinešimas linkui Ispanijos ir Graikijos greitai pasikeis. Girdi, griūvančios monarchijos nebegaus pagalbos iš Britanijos. Bet ar taip buvo? Britanijos politiką nepasikeitė, o jam buvo pasakyta, kad jis kalba tik už save.

Šiomis dienomis jis vėl prakalbėjo už Indiją. Bet ir dabar jis pareiškė, kad jis kalba tik už save. Jis negali reikšti Darbo Partijos nusistatymo. Jis sakė, kad Britanija turi daryti nuoširdžius žygius dėl suteikimo nepriklausomybės Indijai. Jis apgailestavo, kad britai kariauja prieš indonezus.

Jo nusistatymas, kaip atrodo, visai priešingas Bevino ir kitų Darbo Partijos vadų nusistatymui. Bet jis, tačiau, tebėra Darbo Partijos pirmininkas, nors kalbėti tos partijos vardu jis negali.

To viso akyvaizdoje, profesorius Laski stovi labai neaiškioj padėtyj. Jis, kad ir Darbo Partijos pirmininkas, neišreiškia Darbo Partijos pažiūrų. Atrodo, kad jis yra opozicijoj, kas liečia užsieninę darbiečių valdžios politiką. O gal jis tiktai baltina ją, laikas nuo laiko pakritikuodamas ją. Žmonės, matydami jo pareiškimus, gali pasakyti, kad ne visa Darbo Partija blogai daro. Jos pirmininkas kalba gerai.

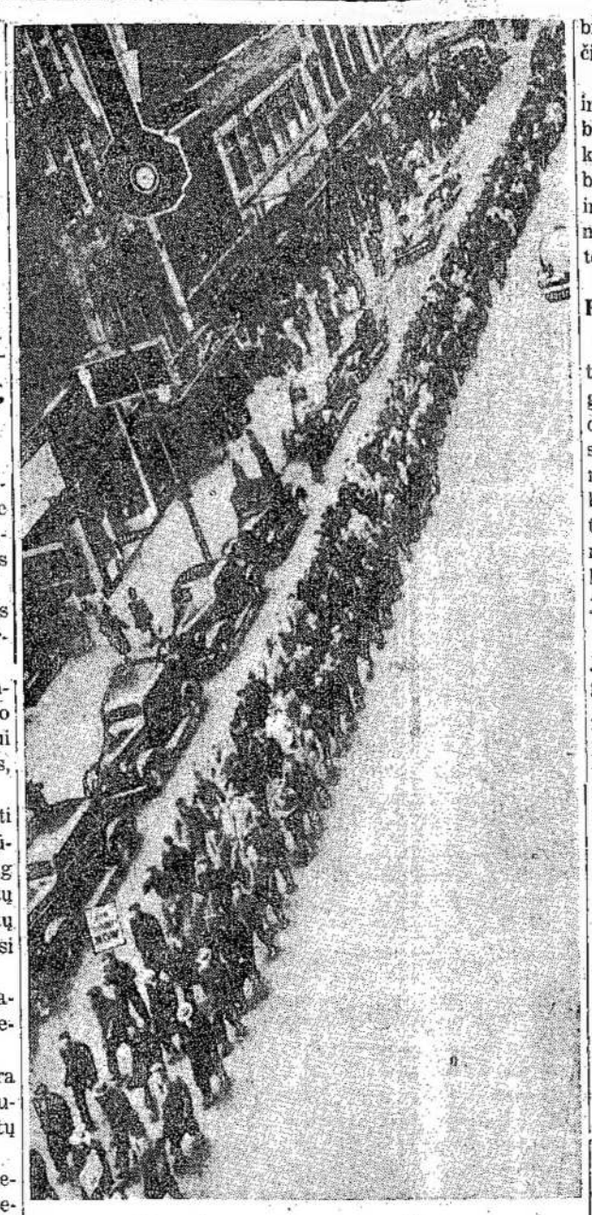

Jie pirmose linijose ir vėl. 1,500 abiejų karų veteranų demonstruoja Windsore laike Fordo darbininkų demonstracijos. Jie kovojo kovos laukuose Europoj, o dabar namų fronte. Jie pasiryžę pilnai laimėti.

Įvairiais Klausimais

Dar Apie Atominę Politiką

Iškarto atrodė, kad Trumano, Attlee ir Kingo konferencija Vašingtone tikrai ieškos atominės bombos klausimo išrišimo, tai yra, susitarimo, kas turi žinoti jos paslaptį, o kas ne. Buvo šaukiama, kad visa britų imperija stoja už tai, kad paslaptis būtų pavesta Jungtinių Tautų Organizacijos Saugumo Tarybai, kuri bus sudaryta iš penkių pastovių narių ir šešių renkamų. Dabar atrodo, kad konferencija ieškojo ko kita, o ne atominės bombos kontrolės.

Kiek matyti iš spaudos, tai Trumanas, Attlee ir King tarėsi, kaip suderinti savo politiką su atomine bomba. Dabar atrodo, kad tos atominės bombos paslaptis Sovietams bus neišduota, jeigu jie nepasakys, ko jie nori Europoje ir Azijoje. Bet ir tas dar ne viskas. Jeigu pasirodys, kad Sovietų norai nesutampa su Britanijos ir Amerikos imperialistų norais, Sovietai negaus tų paslapčių apie atominę bombą.

Šis dalykas nebūtų tiek rimtas, jeigu nebūtų žinoma, kur Sovietų Sąjunga stovi. Visam pasauliui šiandien žinoma, kad Potsdamo konferencijoj buvo padarytas tarimas, pagal kurį Lenkijos sienos nukeliamos iki Odros upės. Tai buvo ne tik lenkų noras, o ir Sovietų noras. Lenkijoj valdžia sutdaryta visom didžiosiom jėgom bendradarbiaujant. Tad Lenkijos klausimas sutvarkytas ir nebegali būti nežinomų Sovietų siekių šiame taške.

Vokietijos kontrolė taip pat sutvarkyta.

Dėl Balkanų kraštų valdžių yra kiek skirtumų, bet Sovietų Sąjungos siekiai gerai žinomi ir tenai.

Sovietų-Kinijos santykiai išspręsti. Kas dėl Japonijos kontrolės, Sovietai atvirai reikalauja tokios kontrolės komisijos, kokia sudaryta Vokietijos kontrolei. Tas yra visiems žinoma.

Tad kas dar nežinoma Amerikai ir Britanijai? Atrodo, kad viskas žinoma, kas liečia Sovietų Sąjungos norus. Bet Attlee pakartotinai sakė, kad atominės bombos paslapties Sovietai nežinos, jeigu jie nepasakys savo siekių, kaip Europoj, taip ir Rytuose. Ką tas reiškia?

Kitos išvados negalima susidaryti, kaip tik tą, kad Britanija ir Amerika nori su tuo pasakyti Sovietų Sąjungai, kad ji nežinos atominės bombos paslapties, jeigu ji norės būti lygi partnerka pasauliniuos reikaluos; jeigu ji nepasitenkins tuo, ką jai skirs Britanijos ir Amerikos imperialistai.

Kaip jau yra žinoma, yra visa eilė kolonijų, kurios buvo priešų kontrolėj pirm karo. Sovietų Sąjunga siūlo, kad jos būtų valdomos Jungtinių Tautų Organizacijos. Britai ir amerikiečiai norėtų, kad Sovietų Sąjunga visai nesikištų į tokius klausimus.

Yra žinoma, kad Sovietų Sąjunga neužgiria britų ir amerikiečių kišimosi į Kiniją. Sovietai kritikuoja jų žygius Indonezijoj ir Indo-Kinijoj. Tas taip pat nepatinka kaip britams, taip ir amerikiečiams.

Viso to akyvaizdoje, britų ir amerikiečių atominės bombos politika susiveda į sekantį tašką: Mūsų rankose baisus ginklas. Jeigu spirsies ir nepasiduosi mūsų dominacijai, mes panaudosime atomines bombas.

Kas Sudaro Pavojų

Nekurie amerikiečių militariniai vadai, taipgi ir kongresmanai bei senatoriai, dažnai šūkauja apie reikalą stiprinti Amerikos apsigynimo jėgas. Kai kurie net su baime šaukia, kad Amerika turi būti prisirengusi gintis nuo agresoriaus. Tad iškyla klausimas, iš kur ta agresija gali ateiti.

Vokietija ir Japonija, kaip jau visiems yra žinoma, nugalėtos. Jos negali nieko. Jų jėgos sutriuškintos taip, kaip niekad istorijoj nebuvo. Kas galvoja, kad tie kraštai gali būti pavojingi dabar, tas nemato realybės.

Kas kitas galėtų drįsti dabar užkabinti Ameriką? Argentina ar Brazilija? Ispanija ar Turkija? Nei viena iš tų valstybių negali nei svajoti apie užpuolimą ant Jungtinių Valstijų.

Tiktai dvi jėgos pasaulyje, kurios dabartiniu metu galėtų kariauti su Jungtinėmis Valstijomis. Tai Britanija ir Sovietų Sąjunga: Ar yra bent kiek pamato manyti, kad tos šalys gali užpulti Jungtines Valstijas? Aš manau, kad sveiką sensą turįs žmogus negalėtų dasileisti prie tokios minties.

Daleiskime, kad yra daug opių punktų Europoje ir kitur, dėl kurių yra nesusitarimų. Bet ar tai tas reiškia, kad jau būtinai turi būti karas? Nieko panašaus.

Šūkavimai apie karo pavojų dabar, kada tokio dalyko nėra, gali būti suprasti tiktai kaip pateisinimas ginklavimosi ir armijų palaikymo dėl pravarymo savo politikos pasaulyje.

Šiandien agresija negrumoja, ypač Jungtinėms Valstijoms. Vyriausiu šios dienos klausimu yra žiūrėjimas, kad agresija nebūtų galima už 15 ar [illegible] tą galima [illegible] politi[illegible]imu, [illegible] britai palaikys Eu[illegible] kitų kontinentų reakci[illegible]nerius, tikėdamiesi, kad jie gali būti reikalingi kovoje prieš Sovietų įtaką, ir vėl atstatys Vokietijos ir Japonijos imperialistų mašinerijas, tai agresija bus neišvengiama. Neprašalins jos nei atominės bombos.

Atominės bombos paslaptis gali būti metų kitų paslaptimi. Gal ir tiek nereiks. Gi atominis karas reikš sunaikinimą civilizacijos. Kitame kare, jeigu nebus galima jo išvengti, sugriaus ir New Yorką ir kitus didmiesčius. Tai bus pasaulio pasiutimas. Jeigu nėra vilties kito karo išvengti, tai nėra prasmės dabar kalbėti apie civilizaciją ar žmoniškumą. Nėra prasmės atstatyti kas sugriauta, nes vistiek būtų neilgam.

Galvoj smegenų turintiem žmonėm laikas būtų pradėti rimtai galvoti. Reikia įsivaizdinti, kad žmonija prieis bedugnę, jeigu ji nebandys pasukti geresniu keliu. Įkritus į tą bedugnę, nebebus galima pasikelti.

Politikas

ŠYPSENOS

Gudrumas Pelningas

Jurgiukas: — Ar negalėtum duoti man dešimtuką. Taip reikia.

Tėvas: — Kur tu dedi tuos dešimtukus? Dešimtuko ir dešimtuko. Šiandien negausi nei cento.

Jurkiukas: — Gerai, aš už tai nesakysiu, kad pienius sakė mamai šį rytą.

Tėvas: — Še kvoderis ir pasakyk, ką jis sakė.

Jurgiukas: — Jis sakė: "Misus, kiek pieno šiandien reikia?"

Žinok Ko Prašyti

Rastus: — Kodėl tu manai, kad Viešpats išpildo prašymą. Aš daug kartų prašiau, bet niekad nieko negavau.

Čalis: — Reikia žinoti, ko prašyt. Kada aš prašau Viešpatį atsiųsti man vištą, aš niekad nagaunu. Bet kada aš prašau Viešpatį pasiųsti mane ir parsinešti vištą, aš visuomet gaunu vištą.

Kalbos Ženklas

Ponia: — Aš noriu, kad tu žinotum, jog aš nemylių daug kalbėti. Kada aš parodau suriestą pirštą, reiškia, tu turi ateiti pas mane.

Tarnaitė: — Su manim ir tas pats. Jeigu matysi mane galvą purtant, žinok, kad aš neateinu.

Pastabos

[illegible]ug kalbama ir rašoma apie atominę bombą, net per daug.

Toji bomba pasidarė tikruoju "Frankensteinu".

Amerikiečiai su britais nori ta bomba visus išgąsdinti, ypatingai Tarybų šalį.

Attlee šaukia Kingą Londonan. Kingas nusiskubina. Iš ten Attlee bėga pas Trumaną. Vežasi sykiu ir mūsų Kingą.

Trumanas, Attlee per penkias dienas ir naktis tariasi. . .

—o—

Išduoti Tarybų Sąjungai paslaptį — neišduoti; išduoti — neišduoti. . .

Visoki pareigūnai grumoja atomų paslaptimis.

O Stalinas Kaukaze ilsisi, pypkę rūko ir tyli, nieko nesako. Žiūri, kaip vaikai bovinasi.

Tikrai, iš to jormarko būtų galima parašyti gražią komediją.

—o—

Tačiau, dalykas yra rimtas. Tie visi Attlee, Kingo lakstymai yra reikšmingi.

Trumano su Attlee išleistas pareiškimas daug pasako.

Tarp Anglijos ir Amerikos imperialistų buvo dideli skirtumai — ėjo trynimasis.

Attlee su Kingu ir kitais Londone susitarė kas dėl Britanijos imperijos interesų. O nuvykęs pas Trumaną — subendrino juos su Jungtinių Valstijų pelnagrobių interesais.

Dėl to jiems reikėjo tų penkių dienų ir naktų neatlaidaus darbo.

—o—

Taip sakant, ką su atomų paslaptimis daryti susitarta. Britanija su Amerika (ir Kanada) sudaro vieną bloką.

Kas dėsis prie to bloko, tas gaus apie atominės bombos paslaptį tam tikrą kiekį žinių, laipsniškai, pagal vertę.

Dalykui tvarkyti bus įsteigta tam tikra komisija, kuri spręs kurioms tautoms ir pagal kokį laipsnį išduoti paslaptį.

—o—

Pareiškimas sako, jog atomų paslaptimis bus dalinamasi su visomis tautomis. Reiškia, visos tautos kviečiamos į Anglo-Amerikų bloką.

O šale to sakoma, kad taika pasaulyje priklauso nuo Jungtinių Tautų Organizacijos vieningumo ir stiprumo ir šaukiama už tos organizacijos vienybę.

Kokia tai begėdiškai dviveidiška politika. Organizuoja atskirą bloką, o šaukia už tautų vienybę!

—o—

Kaip jie tą visą savo politiką pritaikys gyvenime santykiuse su Tarybų Sąjunga, teks pamatyti vėliau.

Tuo tarpu Indonezijoje, ir kitur žudomi žmonės, kurie siekia laisvės ir nepriklausomybės, ką žadėjo duoti Atalnto Čarteris.

Tokia tai dabar viešpataujančių kapitalistų dora ir demokratija!

—o—

Vajus Lietuvos liaudies paramai gražiai progresuoja.

Torontas pasirodė tikrai gražiai. Windsoras taip pat, nors ten jau trečias mėnuo, kai mūsų draugai streike.

Reikia tikėtis, kad Montrealas irgi neatsiliks. Jis bene bus paskutinis su koncertu šiame vajuje, bet gal už tai duos tokį šūvį, kad visus pirmuosius pralenks.

Gero pasisekimo!

Z. J.

ŽARIJOS

Profesorius Laski, Darbo Partijos pirmininkas, pasakė pereitą naktį, kad Indijos laisvė yra neišvengiama. — **Reuterio pranešimas iš Londono.**

Jeigu ši jo pranašystė susilauks tokio galo, kaip ir kitos jo pranašystės apie britų naują politiką, tai Indija laisvės greit neturės.

Imeperatorius Hirohito informavo savo patarėjus, kad jis nori parduoti savo imperiškos šeimynos brangakmenius ir meno kūrinius. — **L. Parrot, New Times korespondentas.**

Tur būt nedarbas vaidinasi?

Lenkijoj išeina iš mados titulas ponas. — **L. Pruseika Vilnyje.**

Bet jis įėjo į madą tarp Kanados lietuvių socialistų.

Karalius Faruk pareiškė, kad Egipto žmonės ir valdžia nori gyventi visai nepriklausomai. Anglijos karinės jėgos sako turi būti iš viso Nilo ištrauktos. — **Pranešimas iš Kairo.**

Dar viena bėda Bevinui.

Korespondentų Žiniai

Dėl susidėjusių aplinkybių spaustuvėj, Liaudies Balsas dabar yra atiduoda m a s spaustuvei ne trečiadieniais, kaip pirmiau būdavo, o antradieniais. Iš tos priežasties ilgesnių raštų, kurie pasiekia mus antradienį, nebegalima įdėti. Korespondentai prašomi įsidėmėti tą ir stengtis atsiųsti kaip galint anksčiau.

Rašant negailėkit popierio, nes dabar jo yra užtektinai, ir rašykit kas antra eilutė, ypač jei rašote mašinėle. Raidžių rinkėjui yra labai sunku dirbti, jeigu eilutės labai tankios. Tokiais atsitikimais tenka perrašyti raštą jei ir nėra klaidų. Taipgi niekad nerašykit ant abiejų lakšto pusių.

Turint reikalo su pavardėmis, visuomet stenkitės jas parašyti aiškiai.

Redakcija

Ką Kiti Rašo ar Sako

Suomija, Francija, Vengrija

Po antrojo pasaulinio karo jau įvyko trijose Europos šalyse parlamentų rinkimai: Suomijoje, Francijoje ir Vengrijoje.

Suomijoje ir Vengrijoje rinkimų metu buvo Raudonosios Armijos divizijos, o Francijoje ne. Tačiau Francijoje komunistų partija į parlamentą išrinko daugiausia atstovų, išeidama iš rinkimų tvirčiausia partija. Tuo tarpu Suomijoje ir Vengrijoje komunistai nepadarė to, ką padarė Francijos komunistai.

Kaip tai išaiškinti?

Išaiškinti tai nesunku. Francijoje darbininkų klasė skaitlinga, didelė, politiškai apsišvietusi ir dėl to ten laimėjo komunistai, nes darbininkų klasė už komunistus padavė savo balsus.

Kaipgi dėl Raudonosios Armijos buvimo Suomijoj ir Vengrijoj? Kodėl ji nepadėjo vietos komunistams išrinkti daugiausiai savo atstovų? Argi politiniai Amerikos glušai nepranašavo, kad ten, kur bus Raudonosios Armijos divizijos, žmonės negalės niekaip kitaip balsuoti, kaip tik už komunistus?!

Taip, visoki politiniai suskiai taip sakė, bet jie yra sakę dar didesnių kvailybių, negu ši.

Raudonoji Armija nesikišą į vietos žmonių reikalus, nes ji ne tam pastatyta. Kaip Raudonosios Armijos buvimas Pabaltijo kraštuose (1940 metais) nepakreipė tų kraštų žmonių balsavimo į liaudies seimus, taip Raudonosios Armijos buvimas Suomijoje ir Vengrijoje neprivertė tų kraštų žmonių balsuoti už komunistus. Kurie norėjo, tie balsavo. Kurie nenorėjo balsuoti už komunistus, tie balsavo už kitų partijų kandidatus, arba visiškai nebalsavo!

Suomijoje ir Vengrijoje darbininkų klasė neskaitlinga, o be to, ten prieškomunistinė propaganda buvo skleidžiama per virš 20 metų, ir todėl nemažai valstiečių ir kitų žmonių sluogsnių už komunistus nebalsavo. Turime atsiminti, kad Vengrijoje po 1919 metų šiemet pirmu sykiu komunistai viešai dalyvavo rinkimuose!

O vis tik ir Vengrijoje antra didžiausia partija bus Vengrijos komunistų partija. Associated Press pranešimu iš Budapesto, Vengrijos parlamento smulkiųjų savininkų partija turės 191 atstovą; komunistų partija — 54, ir social-demokratų — 52!

Net plutokratų New Yorko Timesas savo įvedamąjame pareiškia, kad **nuopelnas dėl pavyzdingų rinkimų Vengrijoj visų pirmiausiai priklauso Raudonajai Armijai už tai, kad ji nesikišo į rinkiminius reikalus!**

Neužilgo įvyks rinkimai Bulgarijoje. Ten taipgi komunistai, menama, pasieks didžiulių laimėjimų, nes Bulgarijos liaudis dar prieš karą buvo gerokai politiškai pakilusi ir komunistų nesibaidė, nepaisant fašistų priespaudos ir agitacijos

Jeigu šiandien įvyktų rinkimai Čekoslovakijoj, be abejo, komunistai ir ten pasirodytų labai gražiai.

Kalbėdami apie Vengriją, turime atsiminti ir tai, kad smulkiųjų savininkų partija, nors ji skaitosi konservatyve, kaipo tokia stoja už draugiškų ryšių palaikymą su Tarybų Sąjunga. — **Laisvė.**

Krikščioniškd Principai

Prastą įspūdį padarė Britanijos premjero kalbo bendrame Kongreso susirinkime. Nieko konkretaus, nieko apčiuopiamo nėra jo kalboje. O jo pasakymas, kad tautų ir žmonių santykiai turi būti paremti krikščioniškais principais yra niekas daugiau kaip plika veidmainystė.

Kalba jis apie tarptautinę dorovę, o jo šalies ginkluotos jėgos kraujuose skandina kovotojus už laisvę, nepriklausomą Indoneziją. Tai, mat, kokie tie jo krikščioniški principai.

Kalba jis apie krikščioniškus principus, bet jo valdžia nesutinka įsileist Palestinon net 100,000 išvargusių, nukamuotų benamių! Berods, Britanijos valdžia susitarė su Amerikos valdžia studijuot Palestinos problemas. Bus sudarytas bendras komitetas. Bet tas studijavimas nei kiek nepagerins žydų būklės. Geriausiam atsitikime jiems bus numesta keli trupiniai.

Juokinga buvo, kaip premjeras Attlee aiškinosi Amerikos Kongresui, kad jo socialistinė valdžia nei kiek nepavojinga kapitalizmui. Ta jo valdžia taip švelni ir nekalta, kad nesudaro kad ir mažiausio pavojaus kapitalistinei santvarkai. Ta maža išpažintis buvo padaryta tuo tikslu, kad gavus 5-6 bilijonus paskolos iš Amerikos.

Attlee nei tiek nesuprato, kad ta išpažintis tik pažemino jo valdžią. Juk paskolą, vienokioj ar kitokioj formoj, Britanija, vis-viena, gaus.

Šiaip jau, visa jo kalba buvo pilna moralinių posmų, kurie neturi jokios apčiuopiamos politinės reikšmės.

Tik viena premjero Attlee frazė skamba teisingai: "Mes negalime sukurti dangaus savo locnoj šalyj, jeigu už jos ribų bus pekla."

Britanija niekad nebus "dangus", jeigu Indijoj ir kitose jos kolonijose bus pekla. Net Indonezijoj ji nori pekliškų sąlygų. Net Indo-Kinijoj.

Attlee gyrė Ameriką ir tvirtino, kad jos galybė niekam nėra pavojinga. O kaip su Kinija, kur Amerika remia antidemokratinę Čiang Kai-šeko valdžią? Ar tai nesudaro didžiausio pavojaus Kinijos demokratijai? — **Vilnis.**

ŠILUTĖJ PRASIDĖDA NAUJAS GYVENIMAS

ŠILUTĖ. — 1939 metais Šilutė, kaip ir visas Klaipėdos kraštas, buvo atplėštas nuo Lietuvos ir prijungtas prie Vokietijos. Lietuviai buvo išvaryti ir kas tik buvo lietuviška — buvo prašalinta. Lietuviška gimnazija buvo uždaryta, o namas buvo užimtas vokiečių žandarų. Lietuviškos knygos buvo sudegintos, o lietuviški gatvių vardai pakeisti.

Klaipėdos kraštas buvo Raudonosios Armijos išlaisvintas 1945 metais. Jis atiduotas Lietuvai amžinai. Nedaug laiko tepraėjo, bet jau matyti žymės naujo gyvenimo. Visur girdisi lietuviška kalba. Tūkstančiai lietuvių sugrįžo į savo miestą ir pradėjo statyti laisvą gyvenimą.

Miestas jau turi elektrą, kepyklas, keletą restoranų ir maisto krautuvių. Atidarytos pradinės mokyklos ir gimnazija.

Prezidentas Trumanas ir premjeras Attlee sveikinasi Vašingtone. Trumanas ir Attlee tarėsi apie atomo bombos kontrolę. Jie nutarė neduoti paslapties niekam, kol nebus jiems aišku, kad pavojaus taikai nėra.

Iš Kanados Lietuvių Nac. Komiteto Veikimo

TORONTO. — Canadian-Soviet Friendship komitetas dabar veda ypatingą kampaniją. Tai parašų ir aukų rinkimo kampanija. Parašai renkami pasveikinimui Tarybų Sąjungos žmonių ir išreiškimui kanadiečių pageidavimo turėti draugiškus santykius su ta didžiąja šalimi.

Sykiu su tais parašais yra renkamos aukos. Tos aukos eis tęsimui Canadian-Soviet Friendship komiteto darbo.

Tas komitetas kreipėsi į mūsų Nacionalį Komitetą prašydamas padėti jiems tą kampaniją pravesti tarp lietuvių.

Mūsų komitetas mielai sutiko kooperuoti ir paėmė tai kampanijai reikalingus blankas.

Tos blankos į didesnes kolonijas jau išsiuntinėtos. Ir čia prašome visų pasistengti gražiai pasidarbuoti.

Į mažesnes vietas tų blankų nesiuntinėjom, nes žinome gerai, kad tose vietose tokias blankas turės kitų tautų organizacijos, kaipo didesnės, ir tų vietų lietuviai savo parašus ir aukas galės padėti ant jų.

Prie to, ta kompanija yra vedama labai plačia papėde.

Įvairios bažnytinės organizacijos, klubai, teatrai yra pasižadėję kooperuoti. Tad progos po jomis pasirašyti bus kiekvienam.

Ką čia norima plačiau apie tai pakalbėti, tai tą, kad visiems aiškiau būtų ką toji kampanija reiškia.

Kaip žinia, Kanadoje randasi tam tikros grupės žmonių, kurie neaiškiais tikslais veda didelę propagandą prieš Tarybų šalį, stengdamiesi Kanados-Tarybų santykius pabloginti.

Kad tas yra žalinga taikai ir Kanados žmonių gerbūviui, yra labai aišku. Nesantaika su tokia milžiniška šalimi veda prie susikirtimų, prie konfliktų, ir pagaliau, prie karo. O tuo patim sykiu, nesant geriems santykiams tarp šių šalių, nukentėtų Kanados prekyba ir pramonė. Kas reiškia mažiau darbų Kanadoje. Tai tiesioginiai paliestų kiekvieną Kanados žmogų.

Už tai Kanados-Tarybų Draugiškumo komitetas ir pasiryžo parodyti Tarybų Sąjungos žmonėms, kad Kanados žmonės pageidauja gerų ir draugiškų santykių.

Tokį žygį, mūsų vyriausybė labai užgyrė ir po tų parašų blankomis bus pirmas parašas mūsų premjero Mckenzie King. Po jo seks kitų ministerių parašai ir visokių profesionalų bei visuomenininkų.

Kaip iš to matote, toji kampanija turi gilią reikšmę ir didelę svarbą. Todėl lai nebūna nei vieno lietuvio, kuris liktų po tomis blankomis nepasirašęs.

Išvažiuoja į Demokratinį Suvažiavimą

Lapkričio 23 ir 24 dienomis Pittsburghe, Pa., įvyksta Amerikos Demokratinių Lietuvių Suvažiavimas.

Tas suvažiavimas apart kitų klausimų, scarstys ir Lietuvos klausimą, bei kaip geriau suorganizuoti ir subendrinti teikiamą Lietuvai paramą.

Į šį suvažiavimą užkvietimą gavo ir mūsų komitetas.

Matant, šio amerikiečių suvažiavimo svarbumą, mūsų komitetas užkvietimą priėmė ir draugišku delegatu į suvažiavimą nutarė pasiųsti Z. Janauską, mūsų komiteto pirmininką.

Jis šiomis dienomis išvyks.

Nėra abejonės, kad tas amerikiečių suvažiavimas iškels naujų ir svarbių klausimų, kurie nemažiau bus svarbūs žinoti ir kanadiečiams.

Apie juos išgirsime suvažiavimui praėjus ir mūsų delegatui sugrįžus.

Mūsų komitetą atstovaudamas, šį praėjusį sekmadienį, windsoriečių parengime Lietuvos liaudies paramai, dalyvavo J. Yla, L. B. redaktorius.

Draugas padėjo windsoriečiams jų svarbiame darbe.

Z. J.

Kuomintango ir Komunistų Valdomos Sritys Kinijoje

Rašo J. Yla

Šiandien naramių kampų pasaulyje yra gana daug, bet Kinija atrodo yra svarbiausia nerami vieta pasaulyje, kadangi ta beveik 400,000,000 žmonių šalis žengia į baisų civilį karą. Žmonės, kurie atmena, kiek metų Kinija kentėjo nuo civilinio karo pirmiau, kiek metų ji kovojo su japonais, gailisi to krašto ir jo žmonių. Kiekvienas stato sau klausimą, ar gi jau nėra būdo kaip nors tam kraštui padėti?

Kitų šalių žmonės gali ir privalo padėti Kinijos žmonėms. Jie užsitarnauja viso pasaulio žmonių simpatiją. Lieka tiktai išsiaiškinti, kaip jiems padėti.

Norint Kinijos žmonėms padėti, visų pirmiausiai reikia susipažinti su padėtimi Kinijoje; sužinoti tiesą apie tą kraštą ir jos vidujinių kovų priežastis. Tą žinant, kiekvienas galės surasti, kurią pusę palaikyti, kokius žygius daryti, kad ta pavojinga situacija būtų prašalinta.

Mes dažnai girdime, kad Kinija yra pasidalinusi į dvi dalis. Korespondentai paprastai tas dvi dalis vadina Kinija ir Komunistų Kinija. Dėl tokio apibudinimo daugeliui atrodo, kad Kinijos padėtis yra labai paprasta; kad komunistai kelia revoliuciją, o Kinijos valdžia, kurios priešakyje stovi Čiangkaišekas, stengiasi apsiginti. Tikrenybėje, tačiau, situacija nėra tokia paprasta.

Abidvi Kinijas lankė visa eilė korespondentų. Jie davė spaudai plačius pranešimus apie abidvi Kinijas. Aš čia paduosiu jums keletą faktų, kuriuos iškelia Kinijos situacijos žinovai ir korespondentai.

Pereitos savaitės trečiadienio laidoj, Toronto Daily Star apžvalgininkas, Cherles Herbert Huestis, pašventė visą straipsnį Kinijos klausimui. Tame straipsnyje, tarp kita ko, jis cituoja savo pareiškimą 10 metų atgal. Štai kaip jis rašė apie Kiniją 10 metų atgal:

"Jie šaukiasi pagalbos, bet silpni jų balsai paskęsta kurtinančiuos frakcijų ginčuos ir civilio karo riksmuos. . . Aukštos rendos, žemos algos, išnaudojimas, nesvietiški taksai, palūkanos labai sumažina valstiečių įeigas. Valstietiška Kinija subankrutavus. Pražuvo milijonai ūkininkų. Visur pastebimas tylus, bet nuolatinis valstiečių stojimas į komunistų eiles."

Taigi, Kinijos liaudis jau senai pradėjo judėti prieš nepakenčiamas gyvenimo sąlygas. Vadinama Komunistinė Kinija yra nauja Kinija, kylanti iš vargo, kūrianti naują gyvenimą, demokratinį gyvenimą.

Čiangkaišeko arba Kuomintango partijos vadovaujama Kinija yra feodalistinė Kinija, diktatūriška Kinija. Šios dvi Kinijos ir negali susitaikyti. Liaudiška Kinija kovoja už naują, demokratinę Kiniją, o Čiangkaišekas už palaikymą feodalizmo, už seną Kiniją.

Čiangkaišekas nepraleisdavo reporterių į Naują Kiniją, kad jie nepaskelbtų teisybės apie tą Kiniją. Bet karo metu, amerikiečiams spaudžiant, buvo leista reporteriams lankytis komunistų valdomoj Kinijoj. Ir štai kaip vienas iš jų aprašo:

"Sąlygų skirtumas tarp Kuomintango ir Komunistų pusių buvo labai aiškus iš pirmo pamatymo, o darant tyrinėjimą jis dar aiškesnis darėsi. Jenano režimas man atrodo išrišo daugelį svarbių militarinių, politinių, ekonominių ir socialių problemų, kurias Čiangkaišekas skaitė neišrišamomis karo aplinkybėse. Faktas yra, kad antra Kinija, nežinoma pasauliui, išaugo už blokados sienos, su kuria Kuomintangas bandė slėpti ją per penkius metus."

Charles Herbert Huestis, Toronto Daily Star apžvalgininkas, baigdamas savo apžvalgą, dadeda:

"Manyti apie Kiniją, kaip vieną tautą, negalima. Revoliucija — naujos tautos diegas — dar tik vystosi. Kas turės valdyti Kiniją, dar neišspręsta. Komunistai, sakoma, kontroliuoja apie 95,000,000 gyventojų. Stein rašo: 'Jų sistema, visai skirtinga nuo Kuomintango, veikia Bendro Fronto pamatais; kooperacija tarp visų socialių grupių ir laisvai rinktos vietinės valdžios, kuriose komunistai užima trečią dalį vietų.' Santvarka ne tik ne komunistinė, bet ir ne socialistinė. Mao sako, kad dar neatėjo laikas tam. Santvarkos pamatu dabar yra Sun Jet Sen Trys Principai, apie kuriuos aš kalbėjau aukščiau. Juose glūdi Kinijos nauja demokratija."

Taigi, kaip matote, šiandien yra dvi Kinijos. Sena Kinija, feodalistinė Kinija, ir nauja Kinija, demokratinė Kinija. Čiangkaišekas stengiasi ne tik pastoti tai demokratinei revoliucijai kelią. Jis nori sutriuškinti ją, sunaikinti laisvąją Kiniją. Jis nori tam gauti amerikiečių ir britų pagalbą.

Demokratijos ir laisvės mylėtojai negali nutylėti. Mūsų pareiga reikalauti, kad nei viena šalis neduotų Čiangkaišekui pagalbos kovoje prieš liaudį. Nauja Kinija siūlo jam susitarti. Ji reikalauja tiktai įsteigimo demokratinės valdžios, atstovaujančios visas Kinijos žmonių partijas. Jis paliekamas vadu. Sąlygos priimtinos ir jis privalo priimti. O jeigu jis tęs pilietinį karą, jis bus nei kiek ne geresnis už generolą Franką. Visas demokratinis pasaulis tuomet turėtų pasmerkti jį, kaip liaudies priešą.

Angliškai-Lietuviškas Žodynas

(English-Lithuanian Dictionary)

Ar žinote, kad Žodynas-Dictionary yra geriausias mokytojas, patarėjas, vertėjas ir perkalbėtojas? Taigi, įsigyk jį. Mes siūlome Jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra skaitomas vienas geriausių. Nedidelio formato (pocket-size) 6 x 4 colių, 400 puslapių, kietais audeklo apdarais. Norintieji jį įsigyti, prisiųskite Money orderį U. S. A. vertės $3.00 ir tuojau gausite puikų žodyną. Užsakymus su money orderiu siųskite:

P. PANEMUNIS,
P. O. Box 64,
Boston 87, Mass.
(Dept. X)
USA

Žinios iš Lietuvos

K. Kiela

Klaipėdos atstatymas eina labai sekmingai. Jau veikia vandentiekis, viešosios pirtys, didžiulė skalbyklo, 22 plaukų kirpyklos. Tuojaus bus atidaryta miesto ligoninė. Viena jėgos stotis teikia miestui elektrą. Kita elektros stotis, didžiausia visoj Lietuvoj, baigiama atstatyti.

Elektros inžinieriai Klaipėdoje pasižadėjo padidinti stoties pajėgą iki 4,500 kilovatų iki Spalio revoliucijos sukaktuvių.

Dieninės mokyklos jau atsteigtos. Veikia kinoteatrai.

Mieste jau dirba virš 60 fabrikų. Taisoma prieplauka. Pastatytas tiltas per kanalą.

—o—

Eina didelis atsistatymo darbas kaimuose, kurie nukentėjo nuo vokiečių okupacijos. Sovietų vyriausybė davė 20000 kūbinių metrų statybos medžiagos dėl šakių apskričio valstiečių, kurių namus sugriovė įsiveržėliai.

Tame apskrityje 394 namai, įskaitant 79 gyvenamus, jau pastatyti.

Ypatingai greitai eina namų statyba Ukmergės apskrityje. Iš 40,000 kūbinių metrų statybos medžiagos, duotos apskričiui, pastatyta 760 namų, iš kurių 179 gyvenamieji.

Vilniaus apskrityje pastatyta 115 namų.

Agrikultūriniai departamentai duoda didelę pagalbą valstiečiams. Inžinieriai, architektai ir kiti specialistai duoda patarimus valstiečiams veltui. Jie išdirbo jiems planus dėl naujų namų.

Iki rugsėjo pradžios, devyniuose apskričiuose buvo pastatyta virš 2,000 namų, jų tarpe 550 gyvenamų.

—o—

Artistai ir skulptoriai rengiasi visasąjunginei parodai Maskvoje.

Gudaitis nupiešė paveikslą "Davinas žemės bežemiams". A. Petrulis dirba paveikslą: "Susitikimas tarp Raudonosios Armijos ir Lietuvos Valstiečių," kuris vaizduoja nesutraukomus ryšius tarp Raudonosios Armijos ir žmonių.

Skulptorius Aleksandravičius įasmenina Lietuvos žmonių kūrybinę jėgą savo bareliefe, vaizduojančiame Lietuvos miestų atsistatymą.

Artistas Mackevičius savo paveiksle vaizduoja vokiečių žiaurumą.

Kostiuška savo paveiksle atvaizduos Klaipėdos paėmimą, o Zebenkienė — pionierių stovyklų Palangoje bombardavimą.

Rimša, garbę užsitarnavęs Lietuvos menininkas, dirba medalioną, kuris atvaizduos keletą patrijotinio karo epizodų.

Kalpoko paveikslas užsivadina: "Raudonosios Armijos įžengimas į Kauną."

Grafiškas lietuvių menas užims didelę vietą parodoj.

ATSTEIGĖ PANČIAKŲ FABRIKĄ AUŠRĄ

KLAIPĖDA. — Atsteigtas pančiakų fabrikas Aušra. Pirmiau šis fabrikas čionai gamindavo tiktai medžiagą dėl pančiakų, o dabar jis gamina ir pančiakas ir kitus megztinius.

Fabrikas turi 8 automatiškas mezgimo mašinas.

Windsoriečių Koncertas Lietuvos Paramai Pavyko

Pereitą sekmadienį windsoriečiai turėjo koncertą Lietuvos žmonių paramai, kuriame turėjau progą dalyvauti. Mano akimis žiūrint, parengimas pavyko geriau, negu buvo tikėtasi, ir Lietuvos žmonių paramai padaryta apie $500. Jeigu ne tas streikas, pasekmės veikiausiai būtų buvusios dar geresnės.

Koncerto programą pradėjo rusų mandolinų orkestras, vadovaujamas Rubino. Rubiną gali atsiminti ir torontiečiai, nes kiek laiko atgal jis buvo Toronte ir bandė suorganizuoti lietuvių mandolinistų orkestrą. Jis yra kilęs rodos iš Panevėžio. Orkestras nedidelis, bet griežė gražiai ir buvo iššauktas net antru kartu.

Antru numeriu buvo Elenora Svirplytė, kuri skambino pianu. Tai dar jauna muzikantė, bet nepaprastai gabi. Jos piršteliai laksto po pianą taip vikriai, net stebėtis reikia. Ji skambina ir kituose parengimuose. Visuomet ji sutinkama dideliais plojimais.

Trečiu numeriu buvo Detroito Lietuvių Aido Choras, vadovaujamas Valterio Gugo. Kadangi ne visi choristai dalyvavo, tai jis neišrodė labai didelių, bet sudainavo labai gražiai.

Šiems trims numeriams praėjus, buvo atsišaukimas aukų. Perstačius Kanados Lietuvių Nacionalio Komiteto planą sukelti $10,000 dėl medikalių instrumentų Lietuvos ligoninėms, tuojaus pradėjo plaukti pinigai, kanadiški ir amerikoniški. Windsoriečių organizacijos ir pavieniai windsoriečiai ir detroitiečiai į trumpą laiką suaukojo $427.

Po atsišaukimo tęsėsi koncertas. Programą pildė detroitiečiai. Pirmiausiai dainavo Birutė Geraltauskaitė. Ją pasekė vyrų trio, kurį pildė Antanas Rimša, Juozas Svirplys ir Kanis Masenka (windsoriečiai). Po jų buvo duetas, kurį pildė Jonas Geraltauskas ir Birutė Geraltauskaitė (detroitieičai). Šį duetą sekė kitas duetas, kurį pildė choro mokytojas Valter Gugas ir Mike Jesky. Sekančiu numeriu buvo vėl duetas. Jį pildė Birutė Geraltauskaitė ir Mary Geraltauskienė (tur būt duktė su motina). Ant galo buvo vyrų trio. Pildė M. Jesky, V. Gugas ir F. Price, detroitiečiai.

Visi numeriai buvo geri ir žmonėms patiko. Teko pastebėti nuoširdžiai plojant ir detroitiečius, kuriem šie dainininkai yra gerai žinomi, ne pirmu kartu girdimi. Tai buvo stambūs numeriai.

Daugiausiai man "krito į akį" tas, kad didelę dalį programos atliko vyrai. Atrodo, kad Detroito lietuvių vyrai nemano nusileisti moterims, kas kitur pasireiškia, ypač Toronte. Ir reikia pasakyti, kad vyrų trio buvo tikrai geras numeris. Pirmu kartu teko girdėti vyrus taip gražiai dainuojant.

Po koncerto sekė pasistiprinimas ir šokiai. Čia vėl buvo gražus įspūdis. Detroitiečiai ir detroitietės atrodo yra daug gyvesni žmonės negu kanadiečiai, ypač torontiečiai. Jie netingi šokti. Matytumėt, kaip smarkiai jie šoka, jauni ir senesni.

Ką dar pastebėjau, tai tą, kad amerikiečiai, kaip tie, kurie yra seniau atvykę iš Lietuvos, taip ir tie, kurie čia gimę, daug lietuviškesni, nesimato pas juos tokio suamerikonėjimo, kaip pas mus, ypač pas jaunimą. Jaunimas labai artimai susirišęs su senesniais ir nesijaučia "ne namie".

Draugams windsoriečiams ir windsorietėms šis sekmadienis buvo tikra rugiapiūtė. Jie turėjo nemažai svečių, o tuo tarpu reikėjo atlikti daugybę darbų sąrišyje su parengimu. Viskas praėjo labai sklandžiai.

Įspūdžiai Windsore

Kaip žinia, dabar Windsore streikuoja arti 20,000 auto industrijos darbininkų. Su šeimynomis, jie sudaro arti trečdalio visų miesto gyventojų. Už tai streiką labai jaučia visas miestas, kaip darbo žmonės, taip ir biznis.

Šeštadienio vakare draugas Pergelenas išvedžiojo mane po visus streikierių štabus ir buveines. Fordo fabrikai užima daug ploto. Bet ta auto karalija dabar mirusi. Nei vieno žiburėlio nematyti niekur, nors buvo jau gerokai vėlu. Tiktai pikietininkai degina šviesas pakelėj. Pikietininkai nesitraukia nuo vartų nei dieną, nei naktį.

Įdomių dalykų pripasakojo draugai windsoriečiai apie streiką. Ne viską spauda aprašė. Kaž kodėl spauda nerašė, kaip streikierių vaikai išvaikė karališką policiją, kaip jie atsivedė ant pikieto linijos būrį miniškų.

Sunku viską trumpai aprašyti. Viskas ką čia galima pasakyti, tai kad tokio streiko Kanados istorijoj dar nebuvo. Toks darbininkų solidarumas, toks pasiryžimas. Apie skebus niekam nei į galvą neateina.

Valdžia, atrodo, buvo užsimojusi atlikti biaurų darbą. Matyti ji buvo užsimojus nepaisyti nei kraujo praliejimo, bet išardyti streiką. Į streikierių štabą buvo atsiųsta armijos gydytojai, slaugės ir sanitarai, su visais pirmos pagalbos įrankiais. Tik streikierių solidarumas ir nauja taktika išgelbėjo juos nuo kraujo praliejimo. Užblokavimas gatvių kai kam atrodė gal nemaloniu dalyku, bet jis sulošė istorinę rolę šiame streike. Jis išgelbėjo darbininkus nuo jų kraujo praliejimo.

Visos Kanados darbininkai turi atiduoti pagarbą tiems kovingiems darbininkams ir skubintis su didesne parama.

J. Yla

Joe Capan, Winnipego darbininkas, rodo rankas, kurios sunkiai dirbo per 40 metų, bet veltui. To priežastis — jo nesusipratimas ir vagys. Jis sutaupė $25,000, bet vagys pavogė jo bonus ir taip vienu momentu dingo jo prakaito vaisiai. Tai didelis įspėjimas visiems, kad nereikia laikyti pinigų ar bonų namie. Jie turi būti banke.

Toronte Lietuvos Paramai Jau Sukelta Virš $1,700

TORONTO. — Kaip jau visiems žinoma, Kanados Lietuvių Nacionalis Komitetas praeito pavasario pradžioj paskelbė vajų sukelti $10,000 Lietuvos žmonių pagalbai. Toronto Demokratinių Lietuvių Komitetas gegužės mėnesio pabaigoj plačiai apdiskusavo vajaus galimybes ir priėjo išvados, kad dėl esančių kitų svarbių organizacinių vajų ir bendrai dėl nepalankių darbo pravedimui sąlygų vasaros metu, vajų vesti lėtu tempu, dažnai primenant, kad prieš akis stovi didelis vajus. O rudens metu mestis į darbą visomis jėgomis.

Taip ir buvo padaryta. Vajaus pradžiai buvo surengtas piknikas ir paskelbta, kad didelis vajus už Lietuvos žmonių paramą prasideda. Rezultatai nuo vasaros pradžios iki dabar štai kokie:

Iš minėto pikniko liko pelno $55.44. Savaitė vėliau visos Toronto lietuvių progresyvės organizacijos tam tikslui surengė kitą pikniką, iš kurio liko $64.52. Šale pikniką, šis klausimas buvo keliamas ir šeimyninio pobūdžio sueigose, bei pramogose. Štai ir resultatai:

Linartaitės-Dagio vestuvėse sukelta $46.10; Šimoniams surengtoje pramogoje — $15.00; V. Strazevičiui surengtoje pramogoje — $52.00; pas J. Brogus vaišėse — $20.00; pas Guobus vaišėse — $60.00; pas V. Ramanauskus vaišėse — $41.00. Taipgi atskirai paaukavo šie draugai: J. Želvis $10.00; Dr. Weinstein $5.00; E. Lazauskas $2.00 ir Urbšas $1.00. Šiomis dienomis K. Doveika, westonietis, nuo savęs paaukavo $20.00.

Be to, buvusis drabužiams rinkti komitetas likvidavosi ir savo iždą iš $17.46 perdavė mūsų komitetui.

Reiškia, be koncerto, per kurį buvo suaukota $1,150, **yra sukelta $399.52.**

Po koncerto pasileista per Toronto lietuvių namus, pas tuos, kurie neaukavę, ir štai po 6 dienų darbo jau sukelta $174.

Sudėjus visas virš šminėtas sumas, pasidaro $1,723.32. Tačiau yra žinoma, kad laike koncerto $300 buvo įteikti nuo KLSDSPD Centro Komiteto, kas buvo nutarta draugijos paskutiniame suvažiavime, tad Toronto Demokratinių Lietuvių Komitetas tų trijų šimtų dolerių neskaito Toronto lietuvių kreditan, bet visos Kanados lietuvių kreditan, nežiūrint to, kad didesniąją tos draugijos narių dalį sudaro Toronto lietuviai.

Tokiu būdu, grynai Toronto lietuviai jau yra suaukavę $1,423.52. Bet kol ši žinia pasieks skaitytoją, rezultatai bus žymiai pasikeitę, nes apie porą desėtkų vajininkų ir vajininkių energingai darbuojasi ir aukos kas dien auga, ir kas dar nepaaukavote, malonėkite nuoširdžiai juos priimti.

M. Guoba

pasveiks ir vėl veiks su mumis kartu.

Hamiltonietis

Hamiltono Naujienos

Šokiai Pavyko

Lapkričio 10 dieną vietinė LLD kuopa suruošė šokius, kurie visapusiai pavyko. Šokiuose dalyvavo veik visi hamiltoniečiai ir buvo svečių iš Toronto ir kitų vietų.

Šokiams griežė gera muzika. Teko girdėti iš šokėjų, kad jie buvo labai patenkinti muzika.

Buvo laimėjimai. Pirmą dovaną laimėjo N. Spaik, kuris turėjo 48 numerį. Antrą laimėjo jauna lietuvaitė Otte Doveikytė.

Komiteto vardu noriu tarti padėką torontiečiams, kurie gražiai parėmė mūsų organizaciją išplatindami nemažai laimėjimo ženkliukų. Taipgi ir visiems kitiems, kuomi nors prisidėjusiems prie šio parengimo.

Apgailestaujame, kad ant mūsų šokių nebuvo draugai F. Vaivila ir K. Pampalas. Bet tikimės, kad jie greitai

Buvo plačiai kalbama apie simpatijos streiką visoj Kanadoj, kad paremti Fordo streikierius, bet tas klausimas nebuvo gyvendinamas. Brantforde, Ontarijoj, tačiau, net aštuonių įmonių darbininkai išėjo į vienos dienos simpatijos streiką. Čia matosi grupė demonstrantų su plakatais, reiškiančiais unijų obalsius.

TARYBINIŲ LIETUVOS RAŠYTOJŲ KONGRESAS

VILNIUS. — Pastaruoju laiku čia įvyko pirmas Lietuvos TSR rašytojų kongresas. Dalyvių tarpe buvo Lietuvos valdžios nariai, mokslininkai ir artistai. Kongresą atidarė profesor. Korsakas, Lietuvos Tarybinių Rašytojų Sąjungos administratyvinio komiteto pirmininkas.

Justas Paleckis, Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumo pirmininkas, buvo pirmas kalbėtojas ir savo kalboje kvietė Lietuvos rašytojus būti vertais aukšto "Tarybinių Rašytojų" titulo. "Jūs privalot," sakė jis, "perimti didžiųjų Rusų rašytojų palikimą ir sukurti naujus kūrinius, tinkamus Stalino gadynei."

"Jūsų darbai," pridėjo jis, "privalo būti žmonėms suprantami, kelti juose draugiškus jausmus ir pagarbą visiems Sovietų Sąjungos žmonėms."

Sveikinimo kalbas pasakė Baltarusijos ir Latvijos rašytojų delegatai. Linkovas sveikino nuo Baltarusijos rašytojų, o Grigulis nuo Latvijos.

Savo prakalboj, profesorius Korsakas pareiškė: "Kongresas padės mums išanalizuoti mūsų rašytojų literatinį veikimą didžiojo patrijotinio karo metu ir pasinaudoti tuo mūsų darbe pokariniame ir taikos meto darbe. Kongresas išdirbs gaires vystymuisi mūsų literatūros šiuo laikotarpiu. Kiekvienas lietuvis rašytojas informuos kongresą, ką jis nuveikė ir ką jis ketina veikti. Šis kongresas yra kaip ir pranešimas mūsų rašytojų Lietuvos visuomenei.

"Mes vėl laisvoj Tarybų Lietuvoj. Vien šis faktas stato mūsų rašytojams dideles problemas, kurias aš tikiu kongresas padės išrišti.

"Atėjo laikas, kada mes turime giliau pažvelgti į tai, ką mes pergyvenom ir ką mes laimėjom. Atėjimas taikos ir didelio kūrybinio darbo laikotarpio stato prieš mus savo kūrybines pareigas."

Liudas Gira Lietuvos TSR liaudies poetas, pareiškė:

"Lietuvos Tarybinių Rašytojų Kongresas yra didelis įvykis mūsų respublikos kultūriniame gyvenime. Kongresas ne tik konsoliduos lietuvių rašytojų eiles, bet ir padės jiems išsiaiškinti pamatines mūsų literatūros užduotis, susirišusias su karo pabaiga ir taikos konstrukcijos pradžia.

"Šiame kongrese dalyvauja kitų brolišką respublikų atstovai. Tai labai gera proga atžymėjimui ir sustiprinimui santykių tarp Lietuvos ir kitų sovietinių respublikų rašytojų. Šis kongresas yra puiki demonstracija žmonių draugystės.

"Šis kongresas turi surasti būdus įtraukimui jaunų žmonių, turinčių literatinį talentą, į kūrybinį darbą. Mes rašytojai turime permatyti didžiąją epochą pergalės ant fašizmo, biauriojo žmonijos priešo; mūsų darbai turi atspindėti mūsų šalies džiaugsmą dėl išsiliuosavimo iš po hitlerinės priespaudos."

Kongresas užsitęsė tris dienas. Administratyvinis Lietuvos Tarybinių Rašytojų Sąjungos komitetas davė raportą apie savo darbą. Buvo skaitomos paskaitos apie lietuvių prozą ir poeziją. Kongresas apdiskusavo ir priėmė sąjungos konstituciją ir išrinko naują administratyvinį komitetą.

LIAUDIES BALSAS
Yra
Visų Lietuvių Draugas

Išrado Atominį Automobilio Motorą

LONDON. — Britų kūro ir jėgos ministerija pasirengė tyrinėjimui naujo išradimo, kurio išradėjas sako, kad jo išradimas naudoja atominę energiją.

T. E. Naylor, darbietis parlamento narys, kuris kartu su W. Fosteriu, kūro ir jėgos parlamentariniu sekretorium, važinėjo išradėjo automobilium po Londoną, sako, kad varomoji jėga buvo sudėtą į metalinę trijų colių dėžutę.

J. Vilson, kuris demonstravo savo išradimą, teigia, kad priėmimas jo išradimo padarys revoliuciją pasaulyje. Išradėjas išvažinėjęs su savo automobilium tūkstančius mylių.

T. E. Naylor sako, kad jis nesąs ekspertas, bet jis matė išradėją, kuris užpatentavo savo išradimą. Jis taipgi važiavo jo automobilyje, kuris naudojo naują varomąją jėgą.

SAKO KIEKVIENAS DEŠIMTAS KANADOS GYVENTOJAS NESVEIK.

TORONTO. — Dr. L. E. Carpenter, žymus Kanados psichiatras, sako, kad kiekvienas dešimtas kanadietis yra psichiatrinis ligonis.

Pagal jį išeina, kad Toronte yra 90,000 žmonių, kurie serga, daugiau ar mažiau, protine liga.

BALTIEJI PARTIZANAI VEIKIA ČEKOSLOVAK.

PRAGA. — Valdžia suėmė visą eilę partizanų, kurie kovoja prieš Benešo valdžią.

Tie partizanai yra Tisos šalininkai. Tiso buvo premjeru laike vokiečių okupacijos.

Raymond Arthur Davis apie Sovietų Sąjungą ir Europą

TORONTO. — Pereitą savaitę trečiadienio vakare kalbėjo Eaton auditorijoj užsieninis Kanados korespondentas Raymond Arthur Davis, tik sugrįžęs iš Europos.

Jis lankėsi Sovietų Sąjungoj, Rumunijoj, Juogslavijoj, Lenkijoj, Vokietijoj ir net Lietuvoj (Vilniuje). Jis parsivežė gerus ir blogus įspūdžius.

Iš vienos pusės, jis pastebėjo nepaprastas Europos žmonių pastangas išrauti iš šaknų fašizmą ir jo paliktus blogumus. Iš kitos, baisias fašizmo pasekmes.

Kur tik jis važiavo, visur matė, kaip žmonės darbuojasi ne tik dėl atstatymo sugriautų namų, bet ir dėl atsteigimo demokratijos ir moralės. Sovietų Sąjunga jiems padeda sulig savo išgalės. Bet Sovietų Sąjunga pati turi daug vargo. 25,000,000 žmonių buvo padaryta benamiais.

Didžiausias sugriovimas Lenkijoj ir Ukrainoj. Varšavoj jis matė taip vadinamą Getą, kur vokiečiai laikė žydus. Pusantro šimto ketvirtainių mylių taip sugriauta, kad nėra nei vienos sienos sveikos. Ir tai pačiame miesto viduryje.

Jugoslavijoj sąlygos kiek geresnės, bet ir tenai didelis vargas ir nedateklius.

Naciai paliko ne tik griuvėsius. Jie užnuodijo ir žmonių protą. Žmonės esą užkrėsti antisemitizmu, ypač Lenkijoj, ir visokiomis kitomis nedorybėmis. Reikalinga iškelti juos iš tos balos, bet nelengvas darbas.

Kalbėdamas apie Sovietų Sąjungos ir britų ir amerikiečių susikirtimą Europoj, Davis nurodė sekančius faktus:

Sovietų Sąjunga sako, kad jai nesvarbu, kas sudarys valdžią, komunistai, socialistai, krikščionys ar kiti. Ko ji nenori, tai kad jeitų į valdžią tie, kurie bendradarbiavo su vokiečiais.

Amerikiečiai ir britai, sako jis, reikalauja įsileisti į valdžias tuos žmones, kurie simpatizavo vokiečiams, kurie kovojo prieš partizanus, kurie krovėsi pelną laike karo prekiaudami su vokiečiais.

Didžiuma tų ponų, sako Davis, pirm karo turėjo plačius ryšius su amerikiečiais ir britais. Jie moką angliškai ir francūziškai. Daugelis iš jų ėję mokslus Paryžiuje ar Londone. Dabar britai ir amerikiečiai negali įsivaizdinti, kaip tie geri "boisai" gali būti žmonių priešai. Prie to, žinoma, prisideda jų interesai.

Daugiausiai Europoj nukentėjo žydai. Šeši milijonai jų žuvo nuo nacių. Kurie liko, padėtis labai sunki. Likusieji neturi giminių, neturi kur prisiglausti. Per penkius metus jie dirbo verstinus darbus, išvarginti, sveikatos netekę.

Jo manymu, ims keletą metų iki Europa bent kiek atsigaus. Tokio baisaus sunaikinimo pasaulis niekad nematė, sako jis.

Reporteris

Iš Montrealo Lietuvių Jaunimo Choro Baliaus

MONTREAL. — Dar anksti vakare mūsų šeimininkės pradėjo stropiai darbuotis ir neilgai trukus stalai buvo apėti valgiais. Kai kurie, kaip žinote, yra parduodami sulig kuponų, bet mūsų šeimininkės ir tuos keblumus nugalėjo.

Susirinkus gražiam būriui svečių, mūsų šeimininkės visus susodino už stalų ir prasidėjo vaišės, draugėms gražiai aptarnaujant. Aš galiu pasakyti, kad jos toj srityj yra gerai patyrusios. Jos kaip svečių prižiūrėjime, taip ir skanumynų paruošime, yra tikros specialistės. Tai J. Vilkelienė ir B. Malinauskienė.

Besivaišinant ir troškulį malšinant, pakyla choro pirmininkas ir perstato vakaro programą. Tai buvo vieno veiksmo komedija "Šalaputris", kurią vaidino J. Pelakauskas, Skardžiuvienė, Mileris ir jaunuolė H. Petronytė. Su sąlygom, prie kurių jie ruošėsi, jie darbą atliko gerai. Jie taip pat, uždangai nusileidus, užtraukė dainelę, kas išjudino ir visus svečius dainuoti.

Visos programos priruošime iniciatorėmis buvo J. Vilkelienė ir Skardžiuvienė. Gaila, kad negaliu visų talkininkių išvardinti, nesusižymėjau.

Vėliau, J. Pelakauskas perstatė to vakaro svarbumą ir kas jį ruošė. Jam nespėjus viską pasakyti, pradėjo plaukti aukos. Choro rėmėjai gausiai parėmė jį. Rodos buvo suaukota arti $100. Didelis ačiū jiems. Choras galės tęsti savo darbą toliau.

Kalbant apie choro darbus, reikia pastebėti, kad choras jau kartą dainavo, o dabar ruošiasi antrai dienai gruodžio, kada jis pildys daug programos. Jis dainuos visas, bus kvartetai, solai ir t. t.

Greitoj ateityj choras pradės ruoštis perstatymui operetės. Tai bus graži operetė ir bus gražaus darbo. Choristams teks pasispausti.

Choro pamokos vyksta kiekvieną pirmadienį, tabako darbininkų unijos salėj, 2116 Frontenac St. Prasideda lygiai 8.30 val. vakaro. Visi choristai pasistenkite reguliariai lankytis. Nelaukit, kad kas už rankos nutemptų.

Baliuje dalyvavo gražus būrys jaunimo ir jie kelia klausimą dėl atgaivinimo jaunimo judėjimo Montreale. Jų veikimui dirva gera. Jie planuoja traukti jaunimą į chorą ir tenai pradėti darbą.

Iniciatoriais atsižymi V. Adams, S. Čepaitis ir J. Skardžius. Reikia tik kad visi jaunuoliai ir jaunuolės paremtų jų pastangas. Galime tikėtis, kad jie tai padarys. O čia yra žinoma, kad kai mūsų jaunimas įsisiūbuoja, tai ir dideles užduotis atlieka. Jie torontiečiam jaunuoliam nepasiduos. Jie buvo apmigę, bet tai buvo priežastis. Jų veikėjai buvo armijoj. Nekurie ir dabar tebėra. Bet kai tik jie sugrįš, jie griebsis už darbo, kur jį paliko.

Veteranas

Sutiksime Draugą Kostą Kilikevčių

MONTREAL. — Šią savaitę Queen Elizabeth laivu su daugeliu kitų Kanados karių grįžo iš užjūrio draugas Kostas Kilikevičius.

K. Kilikevičius yra gerai žinomas ne vien Montreale, bet ir visos Kanados lietuviams, kaip žymus visuomeninis veikėjas, progresyvio Kanados lietuvių judėjimo budavotojas. Montreale jis nuo pat atvykimo energingai ir pasišventusiai dirbo įvairiuose pažangių organizacijų darbuose, tad LPP Lietuvių Skyrius, **jo pagerbimui, rengia sutiktuves, šį sekmadienį, lapkričio (November) 25 d., Point St. Charles lietuvių salėj, 01234 Charlevoix St.**

Drg. Kilikevičius savanoriu įstojo Kanados armijon 1942 m. sausio mėnesį. Nuvyko į užjūrį pabaigoj pereitų metų. Ten buvo priskirtas prie herojiško, įvairiuose frontuose atsižymėjusio, Black Watch of Canada (R.H.R.) 1-mo Batalijono. Todėl ir draugui Kilikevičiui teko dalyvauti mūšiuose prieš hitlerinės Vokietijos armijas, Belgijoj, pačioj Vokietijoj ir Olandijoj. Pat karo pabaigoj Europoje, drg. Kilikevičius buvo mūšyje sužeistas. Pasveiko ir dabar po virš metų laiko grįžta vėl atgal į Kanadą. Neabejotina, Montrealo pažangūs lietuviai maloniai jį sutiks.

Kviečiame visus LPP Lietuvių Skyriaus narius, simpatikus ir simpatikes, taipgi visus ir visas progresyvius, demokratinės minties lietuvius kuo skaitlingiausiai atsilankyti, šį sekmadienį, į draugo K. Kilikevičiaus sutiktuves.

Pradžia 5 val. p. p.
LPP Liet. Skyr.

TORONTO. — Toronte bedarbių skaičius prašoka darbus 8,000. Kitaip sakant, ant tiek daugiau ieškančių darbo, negu yra darbų.

Toronte šiuo metu yra 14,099 bedarbiai. Visoj Ontarijoj — 30,458 bedarbiai.

Atydos, Montrealas ir Apylinkė!

KANADOS RUSŲ FEDERACIJOS MONTREALO SKYRIUS RENGIA DIDELĮ

KONCERTĄ

Sekmadienį, Lapkričio 25 Dieną

MOUNUMENT NATIONAL TEATRE
1182 St. Lawrence Blvd.

Programa įvairi ir turininga: dainuos rusų choras (K.R.F.) "Glinka", kuris sudainuos naujausias rusų liaudiees dainas, ukrainų mandolinų orkestras, dainuos žymi solistė **N. Riabkin.**

Įžanga: nuo 75 c. iki $1.00, įskaitant ir taksus.

Kviečiame visus ir visas skaitlingai dalyvauti

Pradžia 2.30 P. M. K.R.F.

Visų Montrealo ir Apylinkės Lietuvių Žiniai!

Lietuvos Žmonių Paramai

KONCERTAS

MONTREALE

Sekmadienį, Gruodžio 2

ČEKOSLOVAKŲ SALĖJE

415 St. Catherine St. E. (Kampas St. Denis)

BUS PUIKI PROGRAMA

Dainuos JAUNIMO CHORAS, vyrų choras, du kvartetai. Taipgi solo, dainuos **Nastutė Kisielienė ir Mečislovas Spaičys.** Prie to, programoje dalyvaus garsusis rusų GLINKOS CHORAS, ir ukrainų MANDOLINŲ ORKESTRAS.

J. Lesevičius duos pranešimą iš Amerikos Demokratinių Lietuvių Suvažiavimo.

Kviečiame Montrealo ir apylinkės lietuvius-es dalyvauti. Pasigrožėsite gera koncertine programa ir tuo pačiu sykiu prisidėsite prie kilnaus darbo — paremsite Lietuvos žmones, prisidėdami prie nupirkimo jų ligoninėms medikalių reikmenų.

Pradžia 6.30 val. vakare.

Rengia Montrealo Demokratinių Lietuvių Komitetas

"Vidurinė Srovė"

MONTREAL. — Nuvykęs į Kliubo pašalpinės draugijos narių susirinkimą dėl aptarimo draugijos bėgamų reikalų, pastebiu keletą ir tų narių, kurie niekada nelanko draugijos susirinkimų, išskyrus atsitikimus, kuomet jie turi ką naujo išgalvoję. Manau sau, tur būt kas naujo šiandien bus. Taip ir buvo.

Apkalbėjus kai kuriuos draugijos reikalus, pirmininkas trumpai praneša, kad yra prašymas įnešti delegatų išrinkimo klausimą. Visiem buvo neaišku, kam tie delegatai reikalingi ir kas jų reikalauja, nes nebuvo jokio oficialio užkvietimo ir tas kliube nėra priimta.

"Ponas" Leknickas, nesulaukęs, kad kas duotų paaiškinimą, atsistoja kalbėti pats. Vietoj aiškinti, visu užsidegimu pradėjo keiktis (kas jam priprasta), niekinti bolševikus ir kokį tai pavergimą Lietuvos. Jis verkė dėl "nuskriaustųjų" Vokietijoj esančių pabėgėlių. Jis siūlo siųsti į Čikagą delegatus dėl "išlaisvinimo" Lietuvos.

Nariai pradėjo aiškinti, kad tie Lietuvos pabėgėliai daugumoje yra Smetonos bernai ir dirbę kartu su okupantais naciais. Be to, mes Montrealo lietuviai dirbome ir aukojome, kad išlaisvinti Lietuvos liaudį iš tų Smetonos bernų nagų, o dabar Lietuvos žmonės išlaisvinti iš jų nagų ir tvarkosi sulig savo norų. Mums nėra reikalo siųsti delegatus į suvažiavimą dėl išlaisvinimo Smetonos bernų.

"Ponui" Plačeniui pasirodė, kad jo komarotas klaidingai dalykus paaiškino, o nariai klaidingai suprato. Jis pradėjo pats šaukti, kad mes turime prašalinti iš Lietuvos "raudonąjį pavojų". Šis suvažiavimas esąs šaukiamas ne komunistų ar kitokių, o "vidurinės srovės" — Rymo katalikų ir socialistų.

Jo aiškinimas, tačiau, nebuvo nei Rymo kataliko, nei socialisto. Jis buvo panašus į hitlerininko burnojimą. Visiems buvo labai keista, kad Maikis tapo Rymo kataliku ir su pasididžiavimu kalba už juos. Nesenai jis juokėsi iš katalikų, kurie turėdavo šventų paveikslų ant sienų. Nejaugi atvirto prie "šventos dvasios"?

Nariai tuojaus davė gerą pasiūlymą. Sako, kam keikti kitus ir daryti triukšmą? Galite pasiųsti nuo savo grupelės gromatą Grigaičiui ir pasveikinti.

To dar neužteko. Stoja aiškinti "ponas" Navickas, kuris savo laiku bandė atstovauti 10,000 Kanados lietuvių, nors jis negali kaip reikiant savę atstovauti. Pradėjo aiškinti, kad prezidentas Trumanas nepripažins tų kraštų, kurie nebus tokiais, kokių mes norime. Todėl mums esą reikalinga reikalauti Trumano, kad jis išlaisvintų Lietuvą.

Jis nepasakė, kaip Trumanas gali išlaisvinti Lietuvą. Bet matyti jis turėjo mintyje, kad siųstų Amerikos kariuomenę, kartu ir lietuvius, ir lietų Lietuvos žmonių kraują, kad vėl sugrąžinti Smetonos bernus ant Lietuvos liaudies sprando. Tai toks pas juos patrijotizmas.

Montrealo lietuviai šių asmenų "meilę" Lietuvai gerai žino. Kuomet lietuviai su kitais darbininkais išėjo į kovą už didesnį duonos kąsnį, tai tada Antanas atėjo su "pagalba".

Tokia ta "vidurinė srovė". Tai grupelė Smetonos bernų. Kokiais vardais jie nesivadina, kokiais kailiniais jie nesivelka, sieloje jie pasilieka Smetonos garbintojai. Kas liečia Maikį, jis perėjęs visus "vidurius" ir "kraštus" ir dabar tovi ant pačio galo. Jis dabar gieda Adofo giesmę, nors dangstosi kataliko kailiniais.

Būtų galima daug rašyti apie tą būrelį ir jo "vidurį", bet neapsimoka energiją eikvoti. Jie užtektinai nusimaskavo Kliube su savo įkyria muzika, kurios nariai nenori klausyti. Jiems burnojantis, nariai pradėjo apleisti susirinkimą nebaigus svarstyti reikalų. Bet jiems nesvarbu, kad draugijos reikalai lieka.

Dalyvavęs

Išvyksta į Demokratinį Amerikiečių Suvažiav.

MONTREAL. — Montrealo Demokratinių Lietuvių Komitetas paskutiniam savo posėdyj daugiausiai svarstė rengiamo didžiulio koncerto Lietuvos liaudies paramai programos priruošimą ir jos sutvarkymą. Tas koncertas įvyks gruodžio (December) 2 d.

Taipgi toliau plačiai apkalbėjome Amerikos Demokratinių Lietuvių Antrą Suvažiavimą, kuris įvyks lapkričio 23-24 dienomis Pittsburghe, Pa., ir priėjome prie nutarimo vienbalsiai, kad montrealiečius lietuvius turi atstovauti minimam suvažiavime J. Lesevičius, šio komiteto buvęs sekretorius.

Montrealo lietuviams svarbu tai, kad drg. J. Lesevičius sugrįžęs iš amerikiečių suvažiavimo, gruodžio 2 d. rengiamam koncerte montrealiečiams išduos pranešimą apie suvažiavimo tarimus ir darbus.

Tačiau, mes kanadiečiai lietuviai gal turėsime pasekti amerikiečių pėdomis ir gal apie ateinantį pavasarį pajėgsime sušaukti Kanados lietuvių suvažiavimą, kur galėsime subendrinti jėgas moraliai ir materialiai Lietuvos žmonių paramai.

O šiuo tarpu ruoškitės visi gruodžio 2 d. koncerte dalyvauti ir išgirsti drg. J. Lesevičiaus pranešimą iš suvažiavimo.

M. Gudas

LLD Jubiliejinis Paminėjimas

MONTREAL. — LLD 137 ir 47 kuopų pastangomis, čia buvo apvaikščiojamas šios organizacijos 30 metų jubiliejus. Paminėjime turėjome gerbiamą ir mylimą svečią, viršminėtos organizacijos Centro sekretorių D. M. Šolomską, kuris apibudino šios organizacijos susikūrimą, gyvavimą ir atliktus milžiniškus darbus. Taipgi plačiai kalbėjo Lietuvos ir pasauliniais politiniais klausimais.

Drg. D. M. Šolomsko atvykimas davė džiuginančias pasekmes "Laisvės" atnaujinime. Jam labai daug pagelbėjo eilė vietinių draugų ir draugių.

Kitas gražus dalykas šiame paminėjime buvo atliktas, tai sukėlimas aukų Windsoro streikieriams. Rodos buvo sukelta virš $130. Šios kolonijos lietuviai ne tik puikiai atjaučia Lietuvos žmones, tautinį bendrą progresyvį judėjimą, bet nesiskūpi paremti ir tarptautinį judėjimą.

Gi virš minėtų kuopų sekretoriai su savo talkininkais sparčiai platino Edwardo Zdanausko parašytą knygą "Saulėtoj Ispanijoj". Montrealiečiai, kurie dar neturite šios knygos, malonėkite įsigyti, nes tai yra svarbi knyga, kurią kiekvienas privalėtų turėti.

Reporteris

Winnipegiečių Aukos dėl Lietuvos Žmonių Paramos

WINNIPEG. — Winnipego Lietuvių Lietuvos Pagalbos Komitetas gražiai pasidarbavo laike vajaus dėl sukėlimo pagalbos Lietuvos žmonėms. Štai pasekmės:

Per parengimus Kliubo svetainėj, rugpiūčio 4 ir 18 dienomis, sukelta $34.90.

Rugpiūčio 26, per parengimą pas draugus Gudžiunus namuose, sukelta $37.65.

Komiteto pastangomis buvo sušaukta pora susirinkimų, rugsėjo 2 ir spalio 14. Minėtose susirinkimuose buvo plačiai apdiskusuota Lietuvos liaudies padėtis rastas reikalas suteikti paramą sulig išgalės. Buvo apsvarstyta ir kokiu būdu būtų galima pasiųsti aukas tiesiai į Lietuvą. Buvo prieita išvados, kad reikia kooperuoti su Kanados Lietuvių Nacionaliu Komitetu. Tiesa, buvo išreikštas pageidavimas, kad KLNK dėtų pastangas surasti būdus tiesioginiam susisiekimui su Lietuva ir gavimui kokio nors pakvitavimo nuo Lietuvos žmonių ar jų įstaigų, jog jie tikrai gavę paramą. Tas padėtų sukelti daugiau paramos.

Po visų diskusijų, susirinkimo pirmininkas J. G. Paliliunas atsišaukė į susirinkusius, ar neprisidėtų su auka sulig išgalės. Pirmininko atsišaukimas buvo priimtas ir vietoj suaukota sekančiai:

M. Jaškunas aukojo $20. A. Samuolis, P. W. Steponavičiai po $10.00.

A. Bereikis, A. P. Gudžiunai, J. Karolis, M. Vidrukas, Ch. Beniušis po $5.00.

G. Paliliunas, K. Urbonas, J. Radzevičius, P. Pankus, W. Dabošinskas, P. Mikalajunas, K. Spakauskas, S. Paknys, P. Staniškis, W. Macikonis, M. P. Purai po $2.00. E. J. Narush $3.00. M. Kyzas $1.80.

V. Lepeška, Lepeškienė, K. Žentelis, J. Matukas, K. Plečkaitienė, O. Lenius, M. Bukauskas, E. Ginkuvienė po $1.00. M. Matuzas 50 c.

Ant blankų buvo surinkta per Ch. Beniušį. Aukojo: A. Matulevičius $1.00, J. Savickas $1.00, M. Jork 85 centus, Ch. Urbonas 50 centų, M. Zavackas 50 c., E. W. Skinuliai 50 c., J. Narusevičius 50 c., A. E. Frauz 25 c., Mr. Memrak 25 c.

Per Paknį $2.00 aukojo J. Banikonis.

Per P. Matejuną aukojo: P. Matejunas $2.00, J. Keblas $1.00, St. Krisčius $5.00.

Lapkričio 10 dieną buvo suruoštas balius dėl pagerbimo St. Vaitekūnų vedybinio gyvenimo sukaktuvių. Tarp kitų dalykų, buvo prisiminta ir Lietuvos žmonių reikalai. Bendrai buvo suaukota $17.50.

Komitetas taria širdingą ačiū visiems už gerą kooperaciją ir aukas, o ypač draugams Gudžiunams už namo suteikimą dėl parengimo, draugams Steponavičiams už pasitarnavimą parengime.

Komitetas kviečia visus ir toliau kooperuoti su komitetu dėl kėlimo paramos savo tautiečiams Lietuvoje, nes darbas dar nebaigtas.

G. Paliliunas
Už Komitetą

AUKOS LIETUVOS ŽMONIŲ PARAMAI

Bėgyje pastarųjų savaičių, Lietuvos žmonių paramai aukų gauta sekančiai:

Nuo Toronto Demokratinių Lietuvių Komiteto $1,150.00. Tai aukos sukeltos 4 lapkr. koncerte.

Nuo W. Larson, Calgary, Alta., gauta $19.50. Aukotojų vardai tilpo L. B. Nr. 736, korespondencijoj.

Nuo P. Kunčio, Port Arthur, Ont., $55.00. Aukojo: V. Kurila $20.00; F. Imbrosas $15.00; po $10.00: K. Bendokas ir J. Zlotkus.

Nuo J. Kundroto, Cadomin, Alta., gauta $5.00. Aukojo J. Kundrotas $2.50; J. Trepeika $2.00 ir F. V. Bealle 50 c.

Nuo J. Paliliūno, Winnipeg, Man., nuo Winnipego Lietuvių Lietuvos Rėmimo Komiteto gauta $17.50.

Nuo A. Melashes, Boston Bar, B. C., jo auką $5.00 ir 50 c. už brošiūras.

Visiems aukavusiems ir pasidarbavusiems širdingai ačiū.

J. Berškys
KLNK Sekretorius,
457 Parkside Dr.,
Toronto, Ont.

NACIŲ MOKSLININKAI DARBUOJAS ISPANIJOJ

VAŠINGTONAS. — Unijų delegacija, atstovaujanti 500,000 CIO ir AFL unijistų, įteikė valstybės sekretoriui Byrnes laišką, kuriame sako, kad vokiečiai mokslininkai, dirbę ant atominių bombų, dabar darbuojasi ant tokių bombų Ispanijoj.

Delegacija lankėsi čionai su tikslu paraginti valdžią, kad ji nutrauktų ryšius su generolu Franku ir jo valdžia.

Ispanijoj esą daugiausia uranijaus, kuris tinkamiausias dėl atominių bombų.

Nikelio Kompanija Atleidžia Darbininkus

SUDBURY. — Šiame distrikte randasi International Nickel Kompanijos šešios nikelio kasyklos ir dvi tirpyklos, kuriose bendrai dirba virš 10,000 darbininkų. Bet pasibaigus karui tuojaus už mėnesio laiko pradėjo mažėti darbas dėl nebuvimo rinkos pardavimui nikelio metalo.

Dėl tos priežasties tuojaus buvo atleista iš darbo 1,000 darbininkų.

Praėjus porai mėnesių, tai yra, dabartiniu laiku vėl atleido antrą tūkstantį darbininkų. Kadangi šiame distrikte, ypač Sudbury, kitokių darbų darbininkams nėra, kaip vien tik nikelio kasyklose bei tirpyklose, tai netekus darbo priseina išvažiuoti iš Sudburio kur nors kitur darbo ieškotis.

Kurie dar nevedę, ir neturi įsigiję nekilnojamo turto, tai tiems dar nėra taip blogai. Bet kurie vedę, turi susigyvenę šeimynas ir užpirkę kokį namelį, tai tiems yra labai blogai.

Kompanija atleidinėja darbininkus sulig seniority ir unijos sutarties. Reiškia, kurie vėliau pradėjo dirbti, tie pirmaisiais yra atleidimui iš darbo, nežiūrint kokios tautybės būtų. Šie du atleidimai daugiausiai palietė vietinius kanadiečius, nes iš jų daugumo vėliausiu laiku stojo į tą darbą.

Mainierys

Maršalas Tito, kurio tautinės vienybės frontas apturėjo didelius laimėjimus Jugoslavijos rinkimuos. Virš 90 nuošimčių balsuotojų atidavė balsus už tautinės vienybės fronto kandidatus. Reakcionierių boikotas rinkimų nieko jiems nepadėjo.

Pranešimai

Montreal, Que.

Susirinkimas

LLD 137 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 25 d., 3 val. p. p., 01234 Charlevoix St.

Proga nariams atsilankyti kuo skaitlingiausiai.

Susirinkime taipgi gausite visų laukiamą knygą.

Valdyba

Susirinkimas

LPP Lietuvių Kliubo mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 30, 8 val. vakaro, 01234 Charlevoix St.

Būtina visiems nariams atsilankyti, nes svarbūs reikalai reikia aptarti.

Valdyba

Vakarienė

D.L.K. Vytauto Neprigulmingo Kliubo Dešimties Metų Sukaktuvių Vakarienė įvyks šeštadienį, lapkričio 24 dieną, 8 valandą vakaro, kliubo salėje, 2161 St. Catherine St. E.

Kliubietės ruošia skanių valgių, o vyrai rūpinasi su gėrimais. Prie to bus geri muzikantai ir bus proga pašokti.

Visi lietuviai kviečiami dalyvauti. Nesigailėsite!

Komitetas

Winnipeg, Man.

Susirinkimas

Winnipego Lietuvių Svetainės Komitetas šaukia susirinkimą gruodžio 2 dieną, 2 valandą po pietų, lietuvių svetainėj, 240 Manitoba Ave.

Susirinkime bus išduotas metinis raportas ir perrinktas komitetas. Taipgi bus patiektas komiteto planas tolimesniam svetainės išlaikymui.

Visi galėsite dalyvauti diskusijose ir tarti savo žodį. Visi Winnipego ir apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti.

Komitetas

Toronto, Ont.

Filmos

Šį sekmadienį, lapkričio 25 dieną, 8 valandą vakaro, bus rodomos gražios filmos lietuvių svetainėj, 160 Claremont St.

Visi kviečiami dalyvauti ir pamatyti jas. Laisva įžanga.

Apšv. Komisija

Susirinkimas

LLD 162 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks ateinantį sekmadienį, lapkričio 25 dieną, lietuvių svetainėj, 160 Claremont St.

Kviečiame visus narius dalyvauti. Yra daug svarbių klausimų aptarti, laisvos diskusijos kiekvienu klausimu.

Knygos už 1945 metus jau yra ant rankų pas mūsų sekretorių. Laike susirinkimo bus dalinamos nariams, kurie užsimokėjo mokesčius už 1945 metus ir kurie užsimokės laike šio susirinkimo.

Nesivėlinkit, prasidės lygiai 2 valandą, kad turėti pakankamai laiko diskusijoms. Bus svarstoma:

1. LLD atlikti darbai ir trūkumai.
2. Lietuvos liaudies rėmimas, ir mūsų siuntiniai.
3. Liaudies Balso vajus ir tarptautinis judėjimas.

Valdyba

Toronto Lietuvių Jaunuolių Kliubas

RENGIA

Kepurių Šokius

SU LAIMĖJIMAIS

Šeštadienį, Lapkričio 24 Dieną

LIETUVIŲ SALĖJ

(160 Claremont St.)

ŠOKIAMS GRIEŠ GERA MUZIKA

Kviečiame visus Toronto ir apylinkės jaunus ir senesnius atsilankyti ir gražiai pasilinksminti.

Pradžia 8 valandą vakaro

Rengėjai

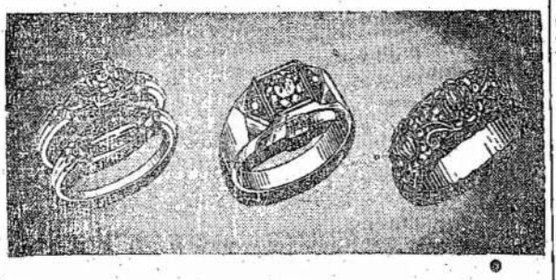

Mason Credit Jewellers

520 QUEEN St. W. — Tel. WA. 1493 — TORONTO, ONT.

Tel.: WA. 5370

Harry R. Ranks Company

GRABORIUS

Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby

Laidotuvės net $55.00 pigumo

455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

Didžiulis Bangos Choro

KONCERTAS

ŠEŠTADIENĮ, GRUODŽIO 1 DIENĄ

Labor Lyceum Salėj

(346 Spadina Ave.)

Programa Bus Didelė ir Įvairi. Dainuos Bangos Choras, Bus Šokikai, Kurie Šoks Tautinius Šokius, Taipgi Bus Perstatyta Vieno Veiksmo Operetė

"Velnias Statinėj"

Dainuos Bangos Choro Solistės

R. STRAZEVICIŪTĖ IR H. DEGUTIENĖ

Kviečiame Visus Lietuvius Atsilankyti

Pradžia 8 valandą vakaro. Įžanga 60 centų.

Savaitės Darbo Rezultatai

TORRONTO. — Einant vajui dėl sukėlimo 10 tūkstančių dolerių nupirkimui medikalių įrankių dėl Lietuvos ligoninių, Toronte darbas gražiai progresuoja pirmyn.

Toronto lietuviai įvertindami šį kilnų tikslą, labai gražiai atsiliepia nuoširdžiai aukodami.

Toronto Demokratinių Lietuvių Komitetas su pagalba draugijų išrinktų atstovų, skaičiuje 23-jų, išėjo ir eis pas savo tautiečius į stubas perstatydami šio vajaus tikslą ir priimdami aukas.

Praėjusios savaitės laikotarpyje vajininkai pasidarbavo sekančiai:

J. Pauža surinko $27.00. Per jį aukojo: S. Šeštakauskas $10.00; Jonas Kamičaitis $10.00; K. A. Narusevičiai $5.00; W. Marcinkevičius $2.00.

Šimonienė ir Linartienė surinko $24.00. Aukojo: Mrs. Sniaukas $5.00; Mrs. B. Smidor (Šniaukiūtė) $5.00; John Paliulis $5.00; J. Šliumba $2.00; Kiveriai $2.00; P. L. Kunce $2.00; J. Apšega $1.00; Povilas Žižys $1.00; Ch. Janston $1.00.

Moskaitis ir Grigaliūnas surinko $12.00. Aukojo: B. Meldažis $5.00; J. Masiokas $2.00; B. Ivanauskas $2.00; Saltonas $2.00; R. Gilevičius $1.00.

D. Bernatavičius surinko $11.00. Aukojo: M. Vilkickas $5.00; V. Guoberienė $2.00; O. Rozaitis $2.00; J. Viltrakis $2.00.

M. Guoba nuo J. Siriuno pridavė $5.00.

E. Karpavičienė ir S. Skurdelienė surinko $61.00. Aukojo: J. Onaitis $5.00; A. A. Milašiai $5.00; O. Gaucy $5.00; J. Naujokas $5.00; G. M. Samoskai $5.00; Vaičiuliai $5.00; Paul Daugėla $5.00; G. Naujokas $5.00; E. Banilis $3.00; P. Jakunas $3.00; D. Raulinaitis $2.00; J. Damaskas $2.00; J. Striška $2.00; M. Zilaitienė $2.00; Mary Tamošiunas $2.00; Mrs. S. Tamašiunas $2.00; W. Remdeika $2.00; M. Plėnius $1.00.

Maigis ir Taučas surinko $34.00. Aukojo: A. Maigis $5.00; P. Taučas $5.00; Pijušas Jakubauskas $5.00; F. Keršanskas $5.00; Trečiokas $3.00; Joe Čibinskas $2.00; M. Karolis $2.00; Sneškienė $2.00; M. Litviniuk $2.00; Petras Žižys $1.00; J. Račkauskas $1.00; B. Cilcius $1.00.

Iš viso $174.00.

Darbas tęsiamas toliau. Čia tik vienos savaitės rezultatai.

Smagu pažymėti, kad vajininkai patenkinti visų nuoširdžiu atsinešimu. Draugė Šimonienė pareiškė, kad visur, kur tik jai teko užeiti su savo drauge Linartiene, visur buvo gražiai priimtos. Tai iš tikrųjų, gražu.

Vajininkai daug ko negalės atlikti dėl nežinojimo antrašų, ar dėl laiko stokos. Tad kreipiuosi į visus nuoširdžiai, kad kurie norite malonėkite aukas atnešti ir priduoti lietuvių svetainėje bile kuriam vajininkui ar man. Aš svetainėje būsiu sekmadieniais nuo 5 val. po pietų. O vienas ar kitas vajininkas, ten randasi nuolatos.

Žodis dėl Siuntinio

Tenka nugirsti, pasireiškiančią nuomonę, kad medikaliai instrumentai, kurių pasiuntimui vedamas šis vajus, nėra pilnai atsakančiu siuntiniu. Girdi, "kodėl ne kitokią pagalbą duoti Lietuvos žmonėms."

Nežiūrint ką čia nupirksime, viskas yra parama ir gerai. Dabar Lietuvoje viskas yra reikalinga. Medicinos įrankiai yra kaip tik svarbiausia auka, nes su jais bus išgelbėta daug mūsų tautiečia gyvybių. Ir net gal labai daug aukotojų artimų.

Be medikališkų įrankių pagalbos daug kas turėtų eiti į amžinastį be laiko. O išgelbėtas lieka dėkingas savo tautiečiui kanadiečiui, lieka naudingas savo gyvenime, naudingas savo šeimai, draugam, valstijai.

Tokie instrumentai tarnaus Lietuvos žmonėms ilgą laiką ir iš to atžvilgio jie yra parama visiems Lietuvos žmonėms. Lietuvos žmonės turėdami medikalių instrumentų daugiau, galės daugiau savo energijos įdėti gaminimui kitų jiems reikalingų daiktų.

Prie to, mūsų Nacionalis Komitetas turi susirišimą su aukštesnėm įstaigom ir jis žino gerai, kokie daiktai labiausiai reikalingi. Siuntiniai Lietuvon sudaromi atsižvelgiant į tai, kas Lietuvoje labai reikalinga ir ką mes čia Kanadoje galime gauti.

A. Morkis

Paieškojimai

Aš noriu surasti savo pusbrolio sūnų, Vladislavą Mameną, kuris paeina iš Utenos apskrities, Skiemonių miestelio. Jo švogeris paeina iš Vildiškių sodžiaus, Adomas Šližis. Atsišaukite.

Julija Girkiūtė
408 West 103rd St.
Chicago, 28, Ill., USA.

Paieškau partnerio į tabakos farmą. Farma pilnai įrengta. Arba parduodu visą. Platesnes žinias suteiksiu per laišką. Rašykite: L. A., Post Office, Mount Brydges, Ont.

Paieškau apsivedimui draugės. Gali būti ir našlė be vaikų, nuo 28 iki 38 metų amžiaus. Su pirmu laišku prašau prisiųsti ir paveikslą. Rašykit: T. D. Box 88, Kenora, Ont.

Paieškau giminaičio **Stasio Juozapavičiaus,** kilusio iš Lietuvos iš Ustrunio vienkiemio, Panevėžio apskr. Čia, Kanadoje, kiek laiko atgal, rodos, gyveno Fort William, Ont.

Žinantieji ką nors apie jį, širdingai prašomi man pranešti, arba patį prašau atsišaukti. A esu kilęs iš Genėtinių k.

Edvardas Aleksandravičius
12 — 2nd Ave.,
Verdun, Que.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pareina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto

Telefonas: RA. 3924

Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld'as

Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas

Kalba Lietuviškai

Valandos: 2—4 v. p. p., 7—8 v. v. ir susitarus

4539 PARK AVE.

Montreal, Que.

Tel. HA. 8477

Dr. J. O. Villeneuve

Venerinių Ligų Specialistas

Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.

Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.

1107 ST. DENIS STREET

MONTREAL, QUE.

Netoli Dorchester St.

Įsigykit Savo Namus

PARSIDUODA ĮVAIRŪS NAMAI SU GEROMIS ĮEIGOMIS

2 flatų duplex, nauji, nuo $6,800 aukštyn
3 flatų nuo $6,800 aukštyn
4 flatų duplex nuo $9,800 iki $15,000.

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S RENTING SERVICE REG'D

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: YOrk 4449

Mr. R. Bennett, Manager.

Užkviečiamas

TORONTO. — Šio šeštadienio vakare (Nov. 24), Lietuvių Jaunuolių Klubas rengia "Kepurių Šokius" Bus laimėjimai, "spot dance," "conga" ir daugiau įvairių šokių.

Tikslas tų šokių bus dėl parėmimo dviejų delegatų, kurie sykiu su kitais jaunimo delegatais važiuos į Ottawą. Jie ten turės konferenciją su valdžios viršininkais apie jaunimo ateities reikalus. Šis suvažiavimas bus iš visos Kanados, taipgi Lietuvių Jaunuolių Klubas neatsilieka nuo kitų pažangių jaunimo organizacijų.

Prašome visus atsilankyti ir dalyvauti.

Jaunuolis

Liaudies Balso Vajus Jau Visai Arti

Iki Liaudies Balso vajaus didžiulės darbymetės, kuri prasidės su gruodžio pirma diena ir tęsis iki vasario pirmos dienos, paliko vos kelios dienos ir todėl norisi priminti, kad jau laikas prie jos visiems energingai ruoštis.

Vajaus darbymetė bus tam, kad padėti laikraščiui tvirtesnį pamatą, tai yra, sukelti jam bent $1,000 aukomis ir gauti nors 100 naujų skaitytojų.

Kad atsiekti užsibrėžto tikslo, būtinai reikalinga visų pažangių draugijų, darbščių vajininkų ir visų Liaudies Balso skaitytojų nuoširdi talka. Todėl prašome visų neatidėliodami stokite į talką laikraščiui su gruodžio pirma diena.

Per šį Liaudies Balso vajų lai nepalieka nei vieno lietuvio, kuris dar neskaito Liaudies Balso, neaplankyto ir nepakalbinto užsirašyti laikraštį.

Vajaus medžiaga jau baigiama išsiuntinėti. Jei kam bus jos trukumas, rašykite administracijai.

Administracija

Pardavimui

Parsiduoda vieta su 1¾ akro žemės. Daug medžių, dviejų aukštų namas, trijų kambarių namukas, garažas dėl dviejų automobilių, malkinyčia, tvartai. Graži vieta, kas nori gyventi už miesto. Kreipkitės: Mrs. Krisiunienė, Wadsworth Cres., Box 52, Weston, Ontario.

NUSIPIRKITE SAU NAMUS

VERDUNE, N. D. G., AR MONTREALE

Parduodame visokios rūšies namus (duplex, 2-jų flatų, 3-jų flatų, 4-rų flatų ir t. t.)

— ARBA —

Jei norite parduoti savo namus, mes už jus parduosime. Paveskite mums jūsų pardavimo problemas.

Galite rašyti, telefonuoti ar asmeniškai atsilankyti. Mes esame properčių ekspertai.

Verdun Realties Co. Inc.

4843 VERDUN AVE., VERDUN. Tel. YOrk 3264

VICTOR L. TRUDEAU, Manager

Vakarais po 9 val. arba sekmadieniais, telefonuokite Mr. I. CLAUDE FItz. 6233

Tel.: BElairs 2200. Valandos: 4—5 po piet, 7—8 vak. ir sulig susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X - Rays). Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina.

4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Venerinių Ligų ir Akušerijos

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų

Tel.: Ofiso — FR 9265 Namų — AM 9824

Valandos: 2 — 5 p.p., 7 — 9 v.v. Ir sulig susitarimo

Dr. E. Andrukaitis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Buvęs Kanados Karo Laivyno Chirurgas

2552 ROUEN ST. — MONTREAL, QUE.

(Ant Frontenac Kampo)

Dr. A. M. Weber

474 Cote St. Catherine Rd.
(McEachron Kampas)
TEL. DO. 7628
Reumatizmo, strėnų ir kojų specialistas
Moderniškas Gydymas Elektra